

Tartalom

Bevezető.....	1
Kérdőíves felmérés - tanulságok összefoglalása	3
Mélyinterjúk	3
A nyugat „átka”:	12
Általános következtetések a mélyinterjúk alapján.....	13
Kérdőívek és azok eredményei	14
Vállalkozási hajlandóság	15
Munkaerő- és szakképzettség hiány.....	16
Elvándorlás	18
Változási irányok Igalon	19
Régió gazdasági szempontú előnyei, illetve hátrányai	20
Statisztikai mutatók	21
Szakképesítési mutatók.....	22
Szubjektív tényezők.....	23
Egyéni vállalkozás, őstermelés, civil szervezetek.....	23
Őstermelési tevékenység	23
A mezőgazdasági őstermelő.....	24
Oktatás/tájékoztatás	25
Gyengének tűnő felvásárlópiac.....	26
Munkaerőhiány	27
Igali Gyógyfürdő.....	28
Közgazdasági kitekintés.....	28
Civil szervezetek.....	29
Igali Önkéntes tűzoltó egyesület	29
Együtt Igal Városért Egyesület	30
Civil szervezetek általánosságban.....	31
Lehetőségek elemzése	32
Igal gyógyfürdő lehetőségei	33
Marketing.....	34
Oktatás, képzés, konferencia	35
Régió fejlesztésére vonatkozó intézkedési javaslat.....	37
Régió rövidtávú lehetősége – az üzleti turizmus	40
Összefüggés az Integrált Településfejlesztési Stratégiával	41
Csapatépítés Igalon	46
Összegezés	48
Végszó	49

Bevezető

Jelen tanulmány az **EFOP-1.5.3-16-2017-0018** azonosítószámú, Humán szolgáltatások fejlesztése Igal és környékén című projekt keretében készült. Legfőbb céljai a részletes információ gyűjtés, amelynek következtében megalapozott javaslatokat tud tenni Igal jövőjének és fejlődésének érdekében.

Igal Kaposvártól 24 km-re, a Balatontól 40 km távolságra elhelyezkedő, 2017-es adat alapján 1304 lakost számláló város. Budapesttől körülbelül 2 óra alatt közelíthető meg autóval, 36.6 km²-en fekszik. Dél-Dunántúli régión belül Somogy megyében a kaposvári kistérségben helyezkedik el.

A település 2009-ben nyerte el a város minősítést, mely számos olyan kötelezettséget rótt a városra, amelyeket addig nem kellett teljesítenie. A központi költségvetés a többletkötelezettségeket nem támogatja (például a falubusz támogatásra már nem jogosultak)

többletforrás biztosításával, ezért a városnak meg kell teremtenie az erőforrásokat ahhoz, hogy ezeket a kötelezettségeket teljesítse. Ezek új kihívások elé állították a város vezetését, azon túl is, melyek nem csak az anyagi erőforrások megteremtésének szükségét jelentik, hanem szükségessé vált a megfelelő, szakmailag is felkészült munkaerő, humán erőforrás megszerzése, fenntartása is. Érdekes jelenség, hogy tíz év elteltével is a megkérdezettek többsége nem városként tekint Igalra.

A helyi Önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rögzíti azokat a kötelezettségeket, amelyeket a városok a lakosaik számára biztosítani kötelesek.

E törvény a kötelező feladat- és hatáskör megállapításánál differenciálni köteles, figyelembe véve a feladat- és hatáskör jellegét, a helyi önkormányzatok eltérő adottságait, különösen

- a) a gazdasági teljesítőképességet;
- b) a lakosságszámot;
- c) a közigazgatási terület nagyságát.

A törvény alapján az Önkormányzat a közigazgatás, a közoktatás, a szociális és gyermekjóléti ellátás, a hulladékkezelés, a víz és csatornaszolgáltatás területén szembesült új kötelező feladatokkal.

Akkor ezek közül az első hármat költségvetési szerv, a másik kettőt gazdasági társaságon keresztül látta el. Tekintettel arra, hogy összességében az anyagi erőforrás nem változott, a városi címet kihasználva próbált a város forrást bevonni és tovább fejlődni.

Hamar világossá vált, hogy a város legnagyobb természeti kincse a gyógyvíz. A már akkor is üzemelő fürdőt így Európai Unió forrás segítségével a város fejleszteni kezdte.

2012 júniusában került átadásra a fürdő eddigi legnagyobb beruházása, amely közel 600 millió forintból Európai Unió támogatással valósult meg. A bővítéssel a beépített terület 1400 m²-rel nőtt, új vendégfogadó tér, büfé, üzlethelységek kerültek kialakításra. Elkészült két, egyenként 300 fő befogadására alkalmas külön férfi és női öltöző, új zuhanyzó blokkok, valamint 5 kezelőhelység.

Tekintettel arra, hogy a fürdő 100%-os önkormányzati tulajdonban van, világos, hogy ez az elsődleges bevételi forrás és a legjövedelmezőbb piaci vállalkozás a városban. Mostanra Igál, Somogy megye első, Magyarország 26. minősített gyógyhelye lett, 2016. október 7-én kapta meg az ÁNTSZ OTH által kiállított gyógyhellyé minősítő határozatot, melynek köszönhetően a somogyi fürdőváros is csatlakozott az ország legelismertebb gyógyturisztikai célpontjai közé.

A minősített gyógyhely területe az Igali Gyógyfürdő tágabb környezetét öleli fel. Mindezek mellett kiemelendő, hogy 2018-ban érte el a rekord mennyiségű látogatottságát a fürdő több, mint 220 ezer vendégszámával (ami 13 ezerrel haladta meg a 2017-es addigi rekordértéket). Ha további bővítések történnek, akkor várhatóan ez a szám növelhető, mivel a statisztikák alapján egyértelmű a folyamatos növekedés az elmúlt négy esztendőben.

Kérdőíves felmérés - tanulságok összefoglalása

Mélyinterjúk

Az alábbiakban kiemelésre került 4 mélyinterjú, mely lefedi és rámutat a város sajátosságaira. A kiemeléskor figyelembe vettük, hogy bemutassunk alkalmazotti, vállalkozói, nyugdíjas, és vezető beosztásban dolgozó személyeket, akik között igali és nem Igalon lakó, de Igalhoz munkája miatt elválaszthatatlanul kötődő személy meglátásait is ismertessük. Fontos megjegyezni, hogy a legfiatalabb generációval átfogó jelleggel foglalkozunk, részletes betekintésnek olyan személyek esetében van értelme, ahol megfelelő tapasztalat áll

rendelkezésre ahhoz, hogy széleskörű – adott esetben évtizedes – tendenciákra vonatkozó kérdések is az interjú témái legyenek.

L. Attila

Attila az igali mentőállomás vezetője, amely pozíciót két éve tölt be. Az Országos Mentőszolgálatnál 1991. év óta dolgozik, azóta több tanfolyamon és vizsgán is túl van. Ahogyan Ő fogalmazott, ehhez a munkához véna kell, másképpen nem lehet ezt csinálni, hiszen sok pozitívum és negatívum is társul ehhez a szakmához, nagy stressz-tűrőképességre van szüksége az embernek. Mindemellett Ő teljességgel szereti a hivatását. Egy évvel ez előtt került át Igalba a mentőszolgálat élére, előtte Kaposváron volt helyettes-vezető. Azért helyezték át, mert a helyi mentőszolgálatnál - amelyet 2015-ben alapítottak - voltak fennakadások. Kellett egy tapasztaltabb vezető, aki stabil és fejlett környezetet teremtsen, hiszen a környéken gyakran fordul elő, hogy hirtelen szakszerű segítséget kell nyújtani akár egy újraélesztés, akár egy anafilaxiás sokk ellátása érdekében, amikor a rohamkocsi nem tud azonnal a helyszínre érkezni 20-25 perc alatt Kaposvárról. Attila szerint kicsivel nehezebb dolguk van, mint a városhoz közelebbi településen szolgálatot teljesítő kollégáknak, de egyáltalán nem panaszkodhatnak. Egy igazán összeszokott, gyors megoldásra képes gárdával rendelkeznek Igalban, családias környezetben, bajtársakként dolgoznak együtt. Előfordul, hogy havi 3-4 alkalommal tesztnek vetik alá Őket, amikre készülniük kell, azokat meg kell oldaniuk, hiszen ezek segítségével tudják fejleszteni magukat. Attila jelenleg is tanul, még diploma előtt áll a mentőtiszti főiskolán, azonban eddig elért eredményei alapján már megelőlegezték számára a bizalmat a pozíció betöltésére. Az igali mentőállomáson összesen 12-en dolgoznak, ebből nappal 4-en, éjszaka 2-en mentősként. Az állomás egy nappalos és egy 24 órás autóval működik. Jó döntésnek tartja, hogy vállalta az igali vezetői állást, itt jó a kollektíva, mindenki tisztában van vele, hogy mit szeretnének elérni, hogyan tudnak legjobban helytállni.

Attila vállalkozás elindításán még nem gondolkozott, a munkája teljesen lefoglalja az idejét és energiáit, ezért az egyéni vállalkozókra vonatkozó adózás szabályait sem ismerni pontosan.

Arra a kérdésre, hogy milyenek a kereseti viszonyok Igalban, mire elég a lakosok fizetése havonta, azt mondta, hogy nem tud pontos választ adni, mert a mentőállomáson dolgozók közül is a legtöbben kaposvári lakosok és a helyi polgárokkal kevés alkalommal kerül kapcsolatba, csupán az oktatások szervezése során. Ám ezek a kapcsolatok nem mélyülnek el annyira, hogy a fizetésekről beszéljenek. Véleménye szerint a fizetések a közalkalmazotti szférában aránylag

kiegyenlítődték, nem túl jó, de nem is annyira rossz, ez legalább biztos munkahelyet és bért jelent. Tapasztalata mégis az, hogy mindenki zúgolódik, panaszkodik a munkabérek tekintetében, amelyek bőven elmaradnak a többi uniós tagállamhoz képest. Azon, hogy külföldön vállaljon munkát nem gondolkozik, annak ellenére sem, hogy fiatal korában alkalmi munkák erejéig dolgozott határon túl. Munkahelyváltási szándéka egyáltalán nincsen, jelenleg nagyon összetett feladatokkal áll szemben, hiszen van műszaki, mentős-technikai és humánpolitikai része is. Ugyan nagyon megterhelő, de szereti annyira a hivatását, hogy ne akarjon más irányba menni.

Negatív és pozitív tendenciák folyamatosan vannak a szakmájában, megemlítette a sikertelen ellátásokat, illetve azt is, hogy a munkájuk nincs igazán elismerve. Ugyanezen kérdéssel kapcsolatban a saját helyzete tekintetében úgy látja, hogy az előző 3-5 évben stagnált, nem mozdult se előre, se hátra. Saját helyzetével és munkájával kapcsolatban várakozásai közé tartozik az elkövetkezendő évekre nézve, hogy növelik a fizetésüket (a fiatalabbak vállalnak másodállást is).

Igal közéletével kapcsolatban szintén nem tudott igazán állást foglalni, de személy szerint úgy látja, hogy az igali lakosok egy kicsit zárkózottabbak, nincsen közösségi élet, este 8-kor kihálnak az utcák, nincsenek rendezvények. Csendes kisváros, elsősorban középkorosztály lakja, akik információi szerint főként gazdálkodásból élnek. Civil szervezetek jelenlétéről - abból kifolyólag, hogy nem helyi lakos - nincs információja. Ezzel ellentétben Kaposváron pezseg az élet, sok a fiatal egyetemista.

Attila ismerőseinek nagy része közszférában dolgozik, vállalkozók ugyan sokan vannak a környéken, de velük nem igazán tartja a kapcsolatot.

P. Anita

Anita 2017. január eleje óta dolgozik az Igali Közös Önkormányzati Hivatalnál, először munkaügyesként kezdett, jelenleg szociális ügyintézőként tevékenykedik. Elmondása szerint napi szinten fordulnak hozzájuk Ügyfelek jövedelemproblémákkal, gyógyszerreceptekkel, amiket nem tudnak egyedül kiváltani, ezekben nyújtanak Ők segítséget. Emellett számtalan támogatási lehetőséggel foglalkoznak (pl. szociális tűzifa, Bursa Hungarica ösztöndíj). A napi segélyek nyújtása polgármesteri hatáskörbe tartoznak, míg például más támogatási formákról a képviselőtestület dönt. Anita jár el ezen ügyekben Ráksi települése tekintetében is.

Anita főiskolát végzett biológia és szociálpedagógus szakokon, amelyet követően 8 évig tanított iskolában, majd 1 évig dolgozott házi segítségnyújtásban vezető gondozóként, 2 évig

családsegítőben gyermekjóléti dolgozóként és családgondozóként. Ezt követően váltott a jelenlegi munkájára, amelynek megfelelő ellátásához a szociális területen szerzett tapasztalatai mindenképpen hozzásegítik.

Vállalkozás elindításában gondolkozott és gondolkozik jelenleg is a divat területén egy ruhaüzlet megnyitása keretében, ám jelenleg biztosabbnak látja a meglévő munkáját mind a munkaórák, mind a fizetés terén. Ettől függetlenül nem zárkózik el a későbbiekben ezen tervek megvalósításától. Éppen ezért az egyéni vállalkozók adózására vonatkozó szabályokról is informálódott már korábban.

Arra a kérdésre, hogy milyenek a kereseti viszonyok Igalban, mire elég a lakosok fizetése havonta, azt a választ adta, hogy ugyan minden évben emelkednek a bérek, de úgy gondolja, még mindig nem úgy vannak rendezve Magyarországon, hogy kényelmesen meg lehessen élni és nem fizetésről fizetésre. Annak ellenére is, hogy a családi adókedvezmény miatt, megítélése szerint, Ő jó fizetést kap. Nem szűkölködnek, de ha egy felújítást terveznek, arra jó ideig gyűjtögetniük kell. Emellett az ismerősein és olyan embereken, akikkel a munkája során találkozik, azt látja, hogy sokan támogatásra szorulnak és valós tényező, hogy kevés a jövedelmük, ezért nehezen jönnek ki hónapról hónapra, szemben a nyugat-európai országokkal, ahol jóval magasabbak a fizetések. Ebből kifolyólag a választ követően gondolkozott is a külföldi munkavállaláson, letelepedésen, ám akkor anyaként nem akart kivándorolni a gyerekek miatt.

Amennyiben váltania kellene a közeljövőben, akkor inkább a szépségápolás és egészségmegőrzés felé orientálná, mert ebben nagy lehetőséget lát.

A negatív és pozitív tendenciákat tekintve voltak nehezebb és könnyebb időszakai az utóbbi 3-5 évben. Volt munkanélküli is ebben az időszakban, ami egy igazán embert próbáló periódus volt számára, mind anyagilag, mind pszichésen, hiszen nem volt egyszerű olyan munkát találnia, ahol nem volt túlképzett és azt szívesen is végezte volna. A jövőre nézve nem gondolkodik negatív elvárásokon, jelenlegi munkáját szeretné megtartani, mert kedveli a munkatársait, jó pozícióban dolgozik és kellően rugalmas a munkaköre ahhoz, hogy gondoskodni tudjon a családjáról, bármi történik.

Igal fejlesztésével kapcsolatos elvárásai között megemlítette a gyógyfürdő fejlesztését, akár egy csúszdapark létesítése keretében is és a közutak fejlesztését. Megítélése szerint egyébként Igal folyamatosan fejlődik, egy csendes kisváros ugyan, de a korábbi emlékeit felidézve jóval fejlettebb és élhetőbb település, mint korábban, ezt pedig az őket meglátogató ismerőseik is így gondolják.

A közösségi élettel kapcsolatban úgy látja, hogy gyakoriak a rendezvények, amikről a helyi újságból mindenki jól informálódhat. Szerinte mindenki megtalálja azt a programot, ami hozzá közel áll a szüreti báltól a fiataloknak szervezett sakkversenyen, a festménykiállításokon és irodalmi délutánokon keresztül, az idősek napjáig. Az idegenforgalom a gyógyfürdőt látogató vendégek miatt magasnak tekinthető, sokan érkeznek külföldről is. Civil szervezetek közül ugyan egyet említett név szerint (Igalért Egyesület), de információi szerint van sportegyesület, korábban volt néptánc csoport is, de nem biztos benne, hogy ez folyamatosan működik. Hagyományőrző és kulturális programokat is szerveznek (pl. szüreti felvonulások, bálók, filmvetítés, nyugdíjas klubok), amelyben nagy segítséget nyújtanak a könyvtárban dolgozó művelődésszervezők.

Arra a kérdésemre, hogy mennyi munkalehetőség van a környéken azt a választ adta, hogy úgy gondolja, aki szeretne munkát találni, annak biztosan lesz lehetősége a környéken elhelyezkedni. Megítélése szerint az általános foglalkoztatottság javult az utóbbi időben, évről évre kevesebb a munkanélküli.

K. G. Ibolya

Ibolya negyedik éve nyugdíjas, aktívan már nem dolgozik, korábban 20 éven keresztül iskolát vezetett Kaposváron. Tevékenyen éli nyugdíjas éveit, jelenleg Igalban és Kaposváron pályázatíróként és tanácsadóként dolgozik egyéni vállalkozása keretében. Jelen pályázatban szakmai vezetőként dolgozik, így a mentorok és a kapcsolattartók is beosztottjai projektidőre. A kaposvári pályázatban projektmenedzserként van jelen, ott a pénzügyi vezető, szakmai vezető és a megvalósítók mind a beosztottjai. Ibolya tanítói és közoktatás-vezetői végzettséggel rendelkezik.

További vállalkozás elindításában a jövőre nézve nem gondolkozik, korábban, amikor iskolát vezetett néha eljátszadózott egy magániskola létrehozásának gondolatával, amely egyszer majdnem meg is valósult. Ám ez a kezdeményezés nagyfokú ellenállásba ütközött és csupán másfél éven keresztül működött. Mivel jelenleg is egyéni vállalkozó, így a rájuk vonatkozó adózási szabályokkal tisztában van. Egyéni vállalkozása keretében a megrendeléseit a 41 év pedagóguspályán eltöltött tapasztalat és ismeretség révén szerzi, marketingtevékenységet nem végez, az Ügyfelek keresik meg Őt.

Tevékenységét elsősorban Igalon fejti ki, hiszen teljes rálátása van a pályázatra. Rendezvényeket látogat, kapcsolatot tart a mentorokkal és a konzorciumi partnerekkel.

Terjeszkedni nem tervez, túlvállalni nem szeretné magát. Vállalkozási hitel felvételére korábban sem került sor és a jövőben sem tervez.

Arra a kérdésre, hogy milyenek a kereseti viszonyok Igalban, mire elég a lakosok fizetése havonta, azt a választ adta, hogy ez attól függ az ember mit dolgozik illetve, hogy van-e mellette vállalkozása. Úgy gondolja az emberek átlagbére csak egy nagyon átlagos megélhetésre elegendő. Aki ennél többre vágyik, annak több időt kell áldoznia az idejéből a munkára. Ezt arra is alapozza, hogy a gyermekei is hasonló cipőben járnak.

Az utóbbi évek tendenciáit tekintve úgy érzi, hogy amikor aktívan dolgozott, kevés ideje maradt egyéb más dologra, főként az egyéni vállalkozására. Ilyen tekintetben kivételes helyzetben van, hiszen több szabadideje van, szakmai tapasztalata megvan, fizikálisan, szellemileg és egészségileg még aktívnak érzi magát, így a nyugdíj összegét ezekkel a pályázati munkákkal jól ki tudja egészíteni. Így azt érzi, hogy anyagilag jóval kedvezőbb helyzetbe került, mint amikor még iskolavezetői munkakörben dolgozott. Emellett saját magának osztja be az idejét, ami nagy szabadságot ad számára.

A korábbi évekre visszatekintve, az Igallal kapcsolatos negatív és pozitív tendenciákkal kapcsolatban nem tudott állást foglalni, mert Ő maga kaposvári lakos, Igalban körülbelül egy éve lépett be a pályázatba. Annak alapján, amiket a helyiek mesélnek számára a várakozásokkal kapcsolatban, megemlítette a fürdő fejlesztése iránti igényt.

Saját helyzetét tekintve nincsenek komoly elvárásai előrelépés terén, de globálisan azt kívánja, hogy igazi munkahelyeket teremtsenek a jövőben, hogy a fiatalok itthon maradjanak, és ne külföldön vállaljanak munkát. Ő elsősorban a munkalehetőségekkel és az ahhoz kapcsolódó bérekkel kapcsolatban vár fejlődést, amely egy nagyobb biztonságot jelentene mindenki számára.

Úgy látja, hogy a környéken nagyon visszaesett a szórakozási lehetőségek száma. A tinédzserek elmennek klubokba, de a huszonévesek számára már nem nyílik annyi opció a szórakozásra, mint korábban. A kisebb településekre ez főleg igaz, annak alapján, amiket a mentoroktól hall. Úgy érzi talán a fiatalok is leszoktak már arról, hogy összejöjjenek és igazi közösségi életet tartsanak fenn. Ezt egyébként Kaposváron is látja, pedig ott van színház, mozi, kulturális programok, megteremtik a lehetőségeket, mégis egyre kevesebb a fiatal résztvevő. A kisebb településekről a fiatalok inkább bemennek Kaposvárra, ha kimozdulnának. Ám ezeket elsősorban a környékbeli falvokról hallja, Igalról ilyen téren nincs sok információja. Szerinte olyan személyekre van szükség, akik magukra vállalják a programok és a civil szervezetek felelősségteljes koordinálását.

Tekintettel arra, hogy nem régóta dolgozik Igalban, nem tudja milyen igényei vannak a helyi lakosoknak a fejlesztések iránt.

Sz. G. Anikó

Anikó ruhaipari technikumi végzettséggel rendelkezik, először a kaposvári ruhagyárban dolgozott, majd miután összeházasodott férjével és Igalra költöztek, egy vendéglátó egységet, presszót nyitottak, amely már 1988 óta folyamatosan működik, mint családi vállalkozás. Eleinte hárman üzemeltették a presszót férjével és anyósával. 6 évvel ezelőtt Anikó váltott, mert már nem volt annyira jövedelmező, hogy párjával mindketten ott dolgozzanak. Jelenleg az üzlet Anikó neve alatt fut, de azt férje vezeti, míg Ő maga először óvoda titkári pozícióban helyezkedett el, napjainkban pedig egy műszaki telepen pénzügyi asszisztensként dolgozik. Mostani munkáját önszorgalomból szerezte, amikor elkezdte azt érezni, hogy váltania kell, akkor kutakodni kezdett merre lenne érdemes elmozdulnia, így jutott el az ECDL-vizsga letételéig, ami hozzásegítette a meglévő munkája betöltéséhez is.

Tekintettel a korábban indított vállalkozásukra, az egyéni vállalkozókra vonatkozó adózási szabályokkal lényegében tisztában van.

Arra a kérdésemre, hogy milyenek a kereseti viszonyok Igalban, mire elég a lakosok fizetése havonta, azt a választ adta, hogy úgy látja a fiatalabb generációk jobban kijönnek a pénzükből, konkrét példát említve például lehetőségük van nyaralásra, utazásra költeni. Ez számára újdonság, mert az Ő fiatalabb korában ilyen célokat is nehezen lehetett megvalósítani, ami manapság is jellemzi életüket, ugyanis a jólétük mindig adott volt, de inkább tartalékolni próbálnak az alap megélhetési szint mellett.

Amennyiben váltania kellene, elsősorban azt tartaná szem előtt, hogy nagyjából 4 év van hátra a nyugdíjkorhatár eléréséig. Anikó és párja több lábon állnak, rendelkeznek egy kisebb méretű termőfölddel is, amely bevételt hoz számukra. Amennyiben ténylegesen munkát kellene váltania, akkor talán már nem is keresne új munkát, hanem erre a földre fektetne több hangsúlyt.

Az utóbbi évek negatív tendenciái között említi meg, hogy úgy érezte kezd belefásulni a vendéglátói vállalkozásukba, valamint az már nem hozott annyi bevételt, mint korábban, ezért váltania kellett. Ám ezt egyben pozitívként is értékeli, mert egy újabb közegbe kerülhetett bele és más, újszerű munkakört ismert meg ezáltal, ami jót hatással volt életére.

Az elkövetkezendő évekre nézve elvárásként támasztja magával szemben azt, hogy több időt töltsön a családjával, támogassa gyermekeit és unokáit. Emellett pedig a munkájában is az eddigiek szerint szeretne helyt állni.

Igallal kapcsolatban negatívumként tudja megjegyezni, hogy nincs túl sok munkahely, ezért a fiatalok inkább elhagyják a települést, ahelyett, hogy maradnának, és itt kezdenék meg karrierjüket. Megítélése szerint Igalra jó hatással volt a település várossá avanzsálásának, mind a pályázatok elnyerése, mind külsín tekintetében. Ám a munkalehetőségek száma még mindig alacsony, annak ellenére is, hogy véleménye szerint a munkanélküliség egyre csökken.

A közösségi élet és a turizmus szempontjából Ő is kiemeli, hogy Igal fürdőváros, ami sok embert vonz a településre, ahogyan észreveszi évről-évre többet. Megjegyzi, hogy egyéb közösségi programok terén lehetne még fejlődni, de már így is jóval több van, mint régen. Civil szervezetek működnek a városban, a néptáncsoportnak személy szerint Ő is a tagja volt, de alakult nemrégiben kézműves klub is.

Véleménye szerint fejlesztések terén a lakosok megtartására lenne elsősorban szükség, valami olyat létrehozni, ami miatt nem akarnak elmenni a fiatalok. Emellett megemlítette még a város szépítését, a közutak javítását, a kulturális élet kimunkálását és a téli hónapokra valamilyen szabadidős tevékenység kialakítását, ugyanis a hideg évszakokban megszűnik az élet a városban.

Összefoglaló táblázat

A fenti négy mélyinterjú összefoglalását, tanulságait az alábbi táblázatban szemléltetjük:

	L. Attila	P. Anita	K. G. Ibolya	Sz. G. Anikó
Vállalkozás	Nem tervezi, jelenlegi munkája minden idejét leköti	Divat, szépségápolás volna az elképzelés	Vállalkozó, projektmenedzserként kiegészíti a nyugdíját.	Régebben vendéglátás, mostanra már családi vállalkozásként az kevés lenne, de az adózással tisztában van.
Fizetési/ jövedelmi viszonyok	Növekedtek az utóbbi időben, de még mindig alacsony, és nem érzi a	Alacsonynak tekinti általánosságban.	Csak vállalkozóként lehet megkeresni az elegendő bevételt.	Alacsony

	megbecsültséget a szakmájában.			
Elvándorlás	Fiatalon gondolkozott rajta, de mostanra már nem tervezi.	Gondolkodott rajta, de már nem tervezi.	Alacsony bérezés miatt van.	Alacsony jövedelemből ered.
Tendenciák	Stagnálást érzékel.	Pozitívnak látja.	Vállalkozóként vannak lehetőségek. Ez pár évtizede nem volt így.	A fiataloknak több a pénze, több a lehetősége, de még mindig elmarad külföldtől.
Várakozások	Várja, hogy a bérek nőjenek, de nagy a lemaradás.	Alapvetően nem vár lényeges változást.	Alapvetően a jelenlegi állapotokra koncentrál, ebben megtalálja a helyét. Minél több időt szeretne a családdal tölteni.	Lennének civil szervezetek, lennének lehetőségek, de hiányoznak a lendületet adó fiatalok.
Egyéb megjegyzések	Tekintve, hogy munkájához komoly hivatástudat és felelősség társul, alapvetően a vállalkozási kedv	Szinte egyedülként látja pozitívnak a térség tendenciáit. Alapvetően egy inspirált hölgy,	Nyugdíjasként vállalkozás extra bevételt jelent számára.	A fürdő minden tekintetben központi szerepet kap, de máshol szükséges a

hiányából nem	a lehetőségeket	fejlesztés.
lehet	keresi, pozitív a	Koncentrálni
messzemenő	hozzáállása.	kellene a
következtetéseket		lakosság
levonni.		megtartására.

Láthatjuk, hogy egyöntetűen az elvándorlást, és ebből következően a fiatalok hiányát jelölik meg legnagyobb problémának a város aktív dolgozói. Kitükröződni látszik, hogy annyira nagy a különbség magyar és a külföldi (elsősorban az osztrák) viszonyok között, hogy már a munkaerőpiacra történő belépést megelőzően az elvándorlás látszik az egyik legmegfelelőbb választásnak.

A nyugat „átka”:

A nyugat átkát két aspektusból érdemes megközelíteni:

a.) Bevétel

Magyarországon 2016-2018-as adatokkal számolva az átlagfizetés nettó 701 Euró. Ez 2019-ben növekedett. Ausztriában ez az összeg 2217 Euró. Forintban jelenleg 234.624 Ft, valamint 742.030 Ft. Hangsúlyozzuk, hogy ezek a számok változtak, de a különbség és az arány sajnos alig tér el mostanra. Ez a különbség még úgy is nyomasztó, hogy valószínűleg magasabb kiadással jár a lakhatást biztosítani Ausztriában, de a távolság nem olyan nagy, hogy ne érje meg például ingázni, hétfőként hazajárni, és ezzel a külföldi kiadásokat csökkenteni.

b.) Távolság

Álláspontunk szerint ez a legkomolyabban befolyásoló tényező. Igaltól Bécs 3 óra 35 perc távolságra van autóval. Ez vonattal körülbelül 6-7 óra, ami ugyan sok, de nem lehetetlen. Mostanra azonban, ahogy a közösségi autózás (pl. Oscar) egyre inkább teret nyer, már autó nélkül is egy délelőtt alatt elérhető a világ egyik legélhetőbb városa, ahol sok statisztikát tekintve a legmagasabb az életszínvonal a világon. Ha ehhez hozzávesszük az Európában nyomasztó mértékű munkaerőhiányt, látjuk, hogy a jóval magasabb életszínvonal eléréséhez nem kell több, mint egy elhatározás, és 4 óra autózás. A nyelvtudás már nem akkora akadály, mint 20 évvel ezelőtt, helyben gyorsan elsajátítható, ráadásul már mindenkinek van legalább egy-két ismerőse, aki évek óta kint dolgozik, így gyakorlatilag ismerősök között támogatva

lehet integrálódni. Ez a folyamat egyszerűen túl gyors és túl könnyű ahhoz, hogy e helyett egy fiatal inkább a nehezkesebb, kockázatosabb vállalkozás mellett döntsön.

Általánosságban elmondható tehát, hogy kis távolságon belül túl nagy az élők munkáért fizetett bérek közötti különbség, ezért mostanra már az egyszerűnek mondható elvándorlás logikus és ésszerű döntés egy fiatal esetében. Párok, családok is költöznek ki, még Ők is megtalálják a számításaikat, hiszen annyira erős a környező országok munkaerő felszívó képessége.

Ezzel szemben egy vállalkozás indítása kockázatos és sok munkát igényel. Alkalmazottként az adminisztratív teher néhány nyilatkozat kitöltésével kimerül, míg a vállalkozás – egyéni vállalkozás esetében is – könyveléssel, évvárassal, jogszabályfigyeléssel, számlázással és jogi procedúrával jár, és ehhez jön hozzá a folyamatos menedzselés szükségessége.

Általános következtetések a mélyinterjúk alapján

Válaszadóink nagy része munkavállaló. Ők tisztában vannak a térség előnyeivel és hátrányaival, vagy családi állapotuk, vagy egyéb személyes szempontok miatt maradnak/dolgoznak a városban, sajnos döntésük nem szakmai alapú, főleg nem a jó megélhetést/magas életszínvonalat keresik.

A vállalkozók – különösen akik már egy ideje vállalkozóként tevékenykednek – megtalálják a számításaikat. A gazdasági helyzet kedvez az elképzeléseiknek, tisztában vannak vele sok a lehetőség, és érzik, hogy a kevés vállalkozó kedvű versenytárs között elegendő jut nekik. Ez azt jelenti, hogy Ők megteremtik azt az életszínvonalat, amit megfelelőnek találnak maguknak, és kifejezetten pozitívnak értékelik a jövőt. A nehézségekkel, kockázatokkal tisztában vannak, de a gazdaság növekvő teljesítményét saját bőrükön tapasztalják. Alkalmazkodóképességük alapvetően komfortos helyzetben tartja Őket, nem terveznek elvándorolni, bevételük Magyarországon az átlagos életszínvonalnál magasabb életminőséget biztosít számukra.

Szinte mindegyik interjúalany megemlítette a fürdőt. A fürdő komoly bevételforrás a város számára, de túlságosan elvonja a figyelmet más területektől. Azok a vendéglátóipari egységek, amelyek nem közvetlenül a fürdőt szolgálják ki, folyamatos és markáns visszaesést tapasztalnak a vendégkör számában és fogyasztásában egyaránt. A „fürdön kívüli élethez” hozzáadódik az is, hogy az infrastrukturális fejlesztések is elmaradnak a fürdőtől távol, így a környezet nem is lesz olyan hívogató, hogy akár megérje arra sétálni egy vendégnek.

Kifejezetten érdekes a kocsma (Alsó Kávészó és Söröző) üzemeltetőjének vélekedése az igali étellel kapcsolatban. Kérdéseinkre készségesen válaszolt, miközben kifejtette, hogy a fiatalok jelen vannak a városban, de közösségi életet már nem a közösségi helyeken, hanem az interneten élik. Egymáshoz járnak át, vagy közösen a nagyobb nagyobb városokba mennek (pl. Kaposvár). Kiemelte az okostelefonok hatását, az interperszonális kommunikáció visszaesését, és ebből eredően az érdeklődés hiányát. Többször próbálkoztak programszervezéssel, de nyomasztó őszinteséggel mondta el azon véleményét, hogy szerint azok a módszerek, amiket Ő ismer (falunap, szüreti bál, koncertek) már nem mozgatnak meg annyi fiatalt, hogy megérje foglalkozni vele. Tiszteletét fejezte ki azok előtt, akik próbálkoznak, de az Ő autentikus tapasztalatai alapján ezek a próbálkozások nem vezettek és nem is fognak eredményre vezetni.

Összefoglalva elmondható, hogy leginkább oktatással, tájékoztatással workshopokkal kellene a vállalkozó kedvet fokozni, vagy akár anyagi forrásokkal az induló vállalkozásokat támogatni. Ehhez azonban sok ráfordított erőforrás szükséges, a célközönséget pedig akár már fiatalok között is keresni kellene. Fontos, hogy a gondolkodás váljon vállalkozó típusúvá, ne egy kiforrt személyiséget próbáljunk átformálni. Ezzel a kérdéskörrel az intézkedési tervben részletesen foglalkozunk.

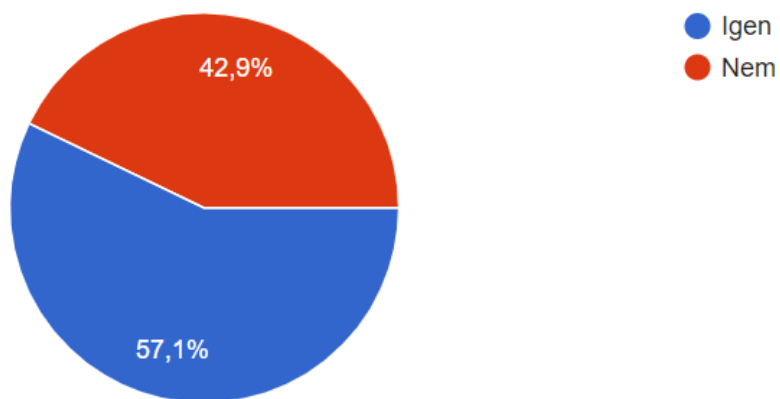
Kérdőívek és azok eredményei

A tanulmány előkészítő munkálatai során személyesen papír alapú, illetve elektronikus formában, online kérdőív kitöltésekre került sor. A kérdőíves felmérés során lehetőség nyílt több mint 50 megkérdezett személyes véleményének megismerésére, míg az online kérdőívekkel egy külön Facebook csoport került megszólításra (Igal saját lakói által üzemeltetett közösségi csoport). A kérdőív vegyesen tartalmaz nyitott és zárt kérdéseket, ezáltal mélyebb és a valóságot minél jobban megközelítő eredményre juthattunk.

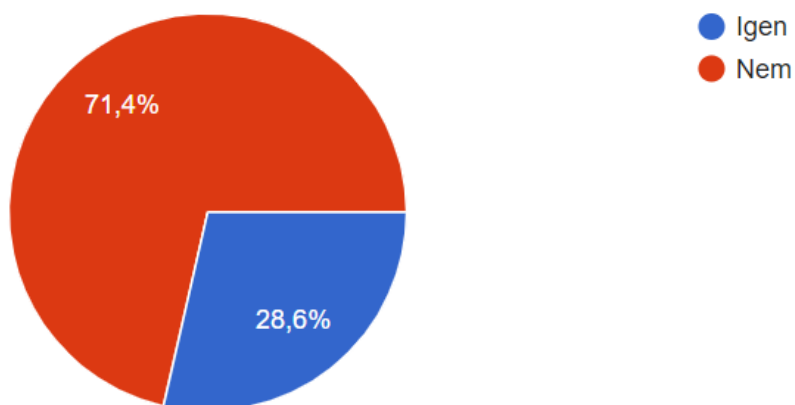
A következőkben a kérdőívek eredményei, illetve a válaszokból levonható következtetéseket foglaltuk össze.

Vállalkozási hajlandóság

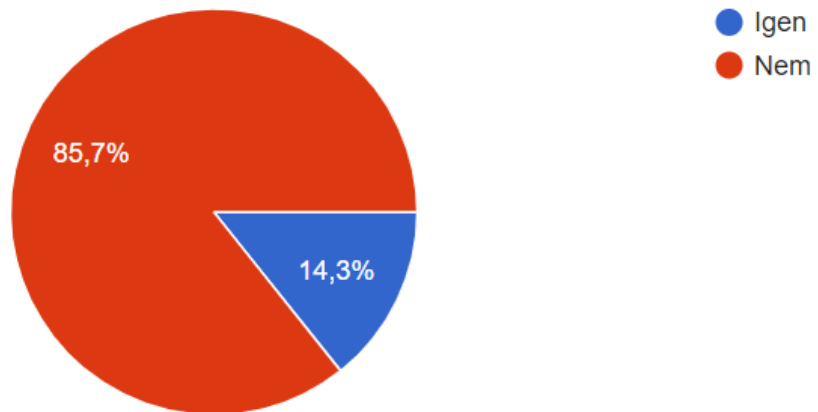
Ön alkalmazottként dolgozik?

Indított már vállalkozást?

Vannak alkalmazottai?

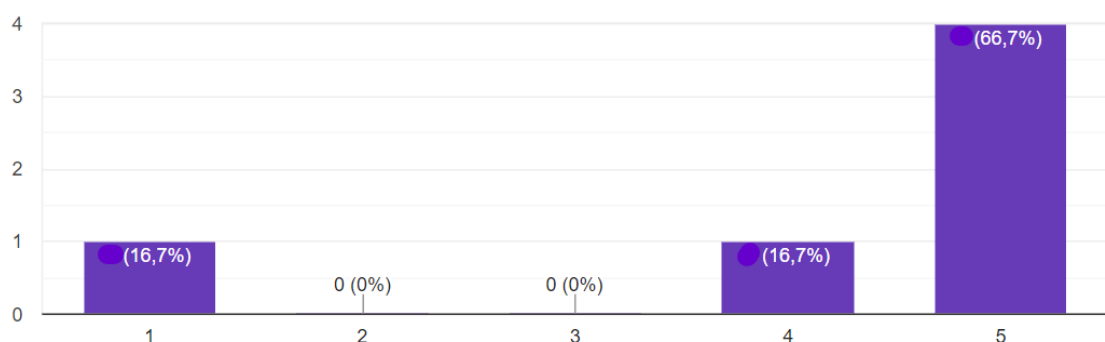

A fenti három összefüggő kérdésből az alábbi következtetéseket vontuk le:

- Bár magas a vállalkozási hajlandóság, azok főleg egyszemélyes vállalkozásokban vagy östermelésben testesülnek meg
- Viszonylag magas a nem alkalmazottak köre, aminek a megoszlása nem csak a vállalkozókat jelenti, hanem ide sorolandók a jelenlegi inaktívak is (munkát nem keresők, tanulmányokat folytatók)
- A lakosság nyitott a változásokra, ha kell, akkor könnyebben vált profilt, szakmát

Munkaerő- és szakképzettség hiány

Amennyiben Ön munkáltató, mennyire érzékeli a munkaerőhiányt?

A választható skála 1 – 5 között mutatja az „Egyáltalán nem” értéktől a „Nagyon” értékig a válaszadók véleményét.

A megkérdezettek a régió mellett, az országosan is megfigyelhető jelentős munkaerőhiányt napi szinten érzékelik. A munkáltató válaszadók több mint 60%-a válaszolta, hogy nagyon érzékeli a munkaerőhiányt. Ez egybevág a többi regionális vélekedéssel.

Amennyiben Ön vállalkozó, milyen munkaerő (például szakképzettség) tekintetében érzékeli a legnagyobb hiányt?

Szakmunkás

Mindenhol, leginkább szakmunkás

Építőipari szakmunkás

eladó, adminisztrátor, jogi ügyekben jártas szakemberek, szakmunkások (festő, villanszerelő, kőműves)

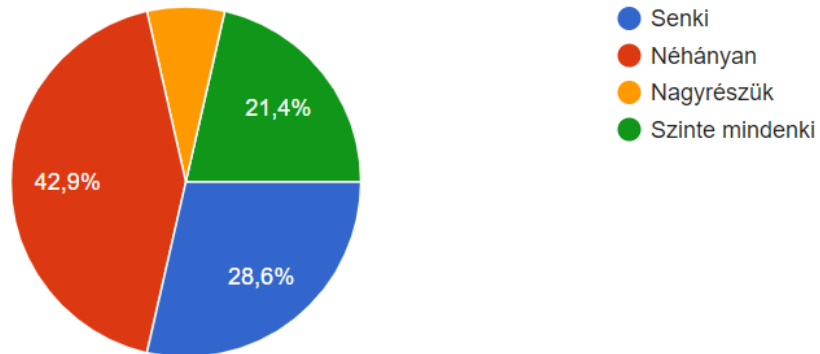
normális

A fentiekben a legjellemzőbb válaszokat gyűjtöttük össze a kérdéssel kapcsolatosan. A legtöbben a válaszadók közül a szakmunkás hiányt adták meg válaszul. Erre irányuló információ az interjúkból is kiderült.

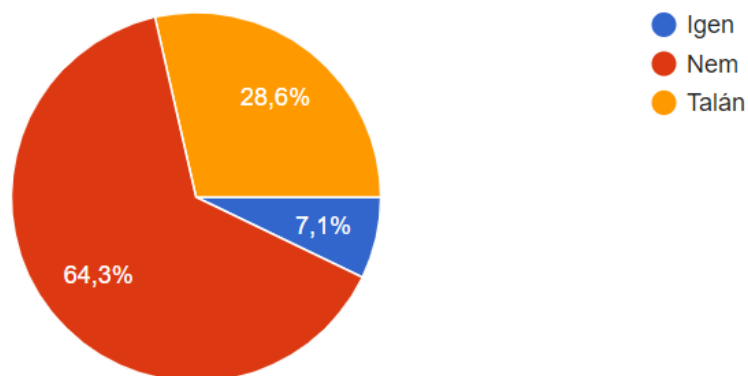
Magyarországon az elmúlt négy-öt évben az építőipar húzóágazattá vált. Ugyan 2019 vége felé megfigyelhetőek stagnálás jelei, még mindig óriási munkaerő felszívó ereje van a reneszánszát élő magyar építőiparnak. Az 1990-es években – a rendszerváltást követően – nagy volt az építőiparban tevékenykedők száma, ezzel túlkínálat volt a piacon. Az alacsony kereslet miatt egyre csökkent az élők munkája ára. Mára túlkereslet alakult ki, miközben a szakképzett – és nem szakképzett – építőipari munkaerő nyomasztó hiánya tapasztalható. Ezáltal nő az élők munkája ára, drágulnak a szolgáltatások, nehéz szakembert, céget, kivitelezőt találni, illetve jellemzők a teljesítés során történő csúszások, a hosszú várólisták.

Elvándorlás

A családjából sokan elhagyták Igal?

Elköltözne külföldre?

Az elvándorlás tekintetében tipikus vidéki város képét mutatja Igal a megkérdezettek véleménye, tapasztalatai alapján. Jellemző az elvándorlás a nagyobb városokba a jobb lehetőségek reményében. Kiemelendő a vidéki lokálpatriotizmusra jellemző gondolkodást, hogy az elvándorlók nagyon kis része (7%) költözne külföldre. De mindenképpen említést érdemel, és már rövidtávon is kezelendő tény, hogy a megkérdezettek több mint 70%-nál történt elvándorlás a családjában. Igal növekedésének és fejlődésének elengedhetetlen feltétele, hogy a fiatalság körében (16-35 év közöttiek) az elvándorlásra vonatkozó hajlandóság csökkenjen, az elvándorlásban érintett családok aránya 30% alatt legyen.

Változási irányok Igalon

A felmérések során többek közt három fontos kérdést is feltettünk a lakosságnak, miszerint: milyen negatív és pozitív változásokat lát Igal 3-5 éves jövőjében, illetve mik azok a változások, amiket személy szerint szeretnének. A következőkben a kérdésekre adott legjellemzőbb válaszok kerültek összefoglalásra (amik a legjobban reprezentálják a teljes lakosság véleményét).

Negatív várható változások a közeljövőben:

- Elvándorlás
- Úthálózat lepusztulása
- Közömbös hozzáállás

Pozitív várható változások a közeljövőben:

- Fürdő fejlődése
- Fürdővel kapcsolatos fejlesztések
- Elnyert pályázatok

Elvart változások a közeljövőben:

- Úthálózat fejlesztése
- Fürdő fejlesztése
- Fiatalok itt tartása, több közösségi esemény
- Bevásárló központ

Mind az interjúkból, mind a kérdőívekből egyértelműen kiemelhetők a következő fő témák, melyek kezelése az alapjai Igal jövőbeni fejlődésének:

1. Közösség és fiatalok integrációja
2. Úthálózat fejlesztése
3. Fürdő és kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése

Természetesen számos további igény is felmerült, de a legtöbb válaszadó ezt a három témát jelölte meg, amikkel foglalkozni kell. Ezek egyébként egybe is csengenek a modern városfejlesztési kihívásokkal. Ami nem más, mint a fiatalság és közösségi élet megfelelő szervezettsége, jövőképe a családepítésre (ezek nélkül nem lehet igazán tenni az elvándorlás ellen). Illetve a közigazgatási és munkahely teremtő fejlesztések révén lehet elérni az egészséges és fenntartható növekedési pályát.

Régió gazdasági szempontú előnyei, illetve hátrányai

Maga az „igali régió” Magyarország nyugatiasabb részén helyezkedik el. De a közlekedését tekintve, illetve területi helyzetét nézve, messze elmarad a Vas megyei és győri régiók (kiemelten a határvidéki területek) helyzet előnyétől. Igal majdhogynem mértani közép távolságra található Siófok és Kaposvár között. Még Szekszárd és Pécs is a viszonylag gyorsan megközelíthető távolságban helyezkednek el. Mindezekből következően Igal városi törekvéseinek igen komoly korlátai tudnak lenni.

Igazi versenyről nem igazán lehet beszélni (nem csak azért, mert Igal 10 éve város hivatalosan), mivel népességszámban és területileg csak töredéke a fenti városokénak. Ezáltal a környező településekre való hatása is sokkal kisebb. Ám pont ebben tud rejleni a fejlődésének kitörési lehetősége. Nincsenek meg azok a sokéves beidegződések, sokkal kisebb közösséget kell tudni elérni egy-egy változás esetében (akár személyesen is megszólítható minden lakos!).

A régió gazdasági szempontú előnyeit és hátrányait a következő elemzésben foglaltuk össze az egyes gazdasági mutatók, illetve a felmérésekből kinyert információk alapján (az összehasonlítások megyei szinten történtek a dunántúli megyék tekintetében).

Statisztikai mutatók

Külföldi érdekeltségű vállalatok (2014)	• Somogy: ~370 (csökkenő tendencia) • Átlag: ~600 (stagnáló tendencia) • A 9 érintett megyéből a 8.
Külföldi érdekeltségű vállalatok tőkéje (milliárd Ft) (2014)	• Somogy: ~98 • Átlag: ~553 (Győr-Moson-Sopron hatástól megtisztítva: ~240) • A 9 érintett megyéből a 7.
Működő vállalkozások száma (2017)	• Somogy: ~18920 • Átlag: ~22173 • A 9 érintett megyéből a 7.
Új vállalkozások száma (2017)	• Somogy: ~2480 • Átlag: ~2976 • A 9 érintett megyéből a 6.
Beruházások teljesítményértéke (2018)	• Somogy: ~42648 • Átlag: ~114000 • A 9 érintett megyéből a 9.

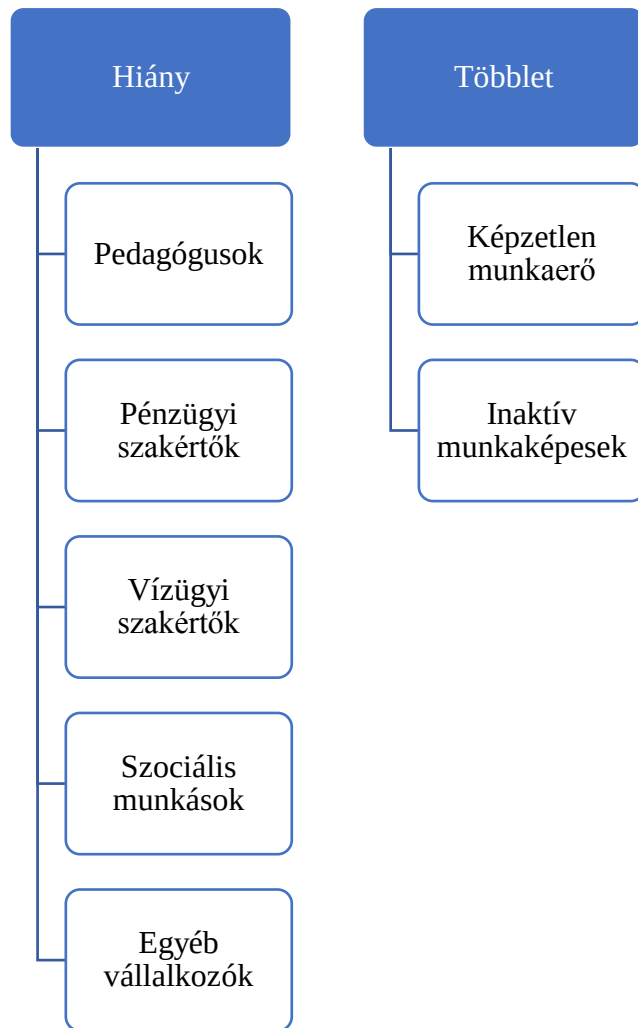
1

Ezek alapján azt a következtetést vonhatjuk le, hogy Igal gazdasági statisztikája számos mutatóban az átlag alatt marad, ennek alapja főleg a régiós elhelyezkedés. A nagy autógyárak, amik foglalkoztatásban, tőkebevonásban, beruházási hajlandóságban húzóágazatok az egyéb megyékben, nem tekintik Somogy megyét stratégiai szempontból kedvező helyszínnek akár gyártás, akár telephely létesítése szempontjából. Közlekedés szempontjából egyedül a megye határon található M7-es autópálya, ami számottevő, de tekintve, hogy logisztikai központok sem találhatóak a régióban, ezért ez a fajta piaci potenciál sem tudott növekedni.

¹ Az adatok KSH honlapjáról származnak, megjelölve a hivatkozott vizsgálati időszakot

Hagyományosan a turizmus (főként a balatoni partvidéknél) tud lépést tartani az egyéb régiókkal. Így ezek mellett kell a meglévő lehetőségeket erősíteni ipari parkokkal, termelő cégek invitálásával.

Szakképesítési mutatók

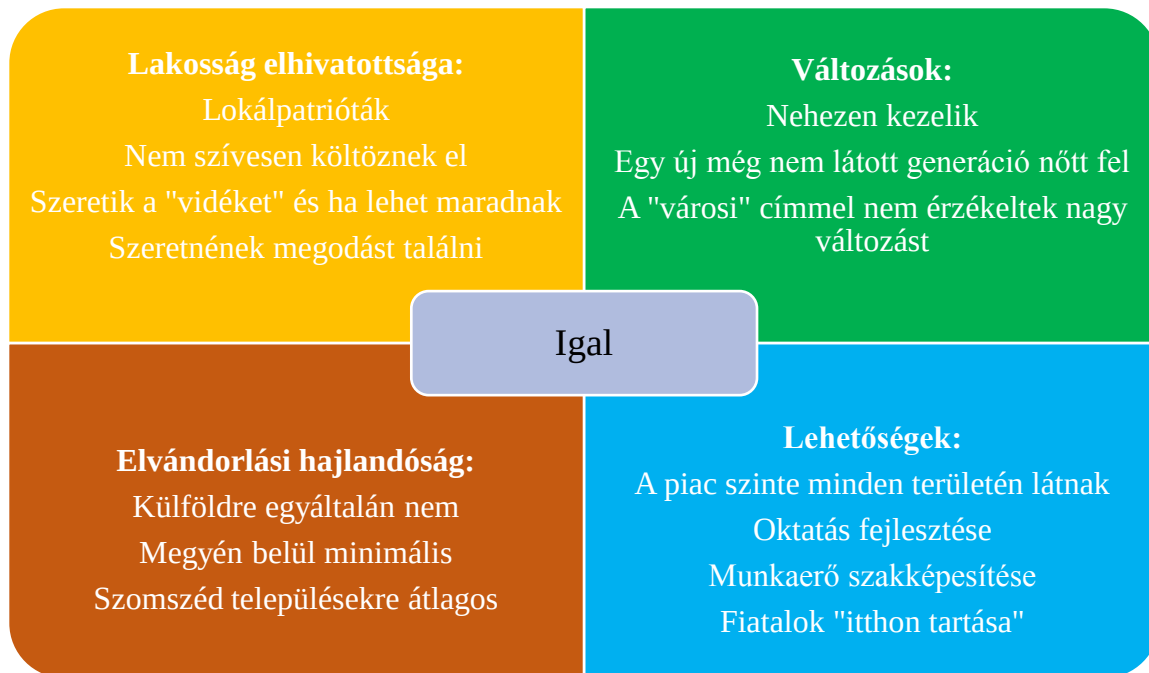

Mind a statisztikai, mind a személyes és kérdőíves felmérések adataiból egyértelműen látszott, hogy a fenti főbb szakmák esetében jelentős hiányok vannak jelen Igal mindennapjaiban. Egy nagyon érdekes adat, melyet érdemes külön kiemelni, hogy az igali fürdő szakképzett dolgozóinak 10-12%-a igali, mindenki más környező városokban él. Ez két komoly megállapításhoz vezet:

- Igalon nagyon magas a szakképzett munkaerőhiány (nem csak a fürdő tekintetében, hanem az oktatás, pénzügy és szociális munkák terén is tényszerűen megállapítható)
- A környező városokból érkező munkaerő mutatja, hogy azokban is jellemző az elvándorlás és a munkakeresés

A jelenlegi globális fejlett társadalmakban tapasztalható munkaerőhiány már tényszerűen kimutatható Magyarországon regionális szinten is. Így az ezekre irányuló megoldásoknak nem csak, hogy regionálisnak, sokkal inkább országos szintűeknek kell lenniük (vagy akár Európai Unió szintűeknek). Ezek egyértelműen nem kezelhetők lokális szinten, amit el kell fogadni bármilyen törekvés megkezdése esetében.

Szubjektív tényezők

Bár a fenti összefoglalást nem könnyű alátámasztani statisztikákkal, tényadatokkal, de ezek mindenképpen fontosak a teljes képhez, mely Igal be tudja mutatni, illetve a régió növekedési potenciáljainak felfedezéséhez és megértéséhez vezethet minket.

Egyéni vállalkozás, őstermelés, civil szervezetek

Őstermelési tevékenység

Igal és környéke alkalmas vállalkozás formájában történő őstermelői tevékenység ellátására. Az őstermelői tevékenység vizsgálatának feltétele, hogy a lakosok megismerjék az őstermelők tevékenységének alapvető sajátosságait.

Mezőgazdasági őstermelés az adózás tekintetében:

A személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezése szerint mezőgazdasági őstermelő az a 16. életévét betöltött, belföldön lévő saját gazdaságában meghatározott termékek

előállítására irányuló tevékenységet (a továbbiakban: **őstermelői tevékenység**) folytató, ezen tevékenysége tekintetében nem egyéni vállalkozó magánszemély, aki ennek igazolására őstermelői igazolvánnyal rendelkezik, ideértve az erre a célra létesített nyilvántartásban családi gazdálkodóként bejegyzett magánszemélyt és e magánszemélynek a családi gazdaságban nem foglalkoztatottként közreműködő családtagját is, mindegyikre vonatkozóan meghatározott felsorolt termékek előállítására irányuló tevékenysége(i)nek bevétele (jövedelme) tekintetében.

Saját gazdaság alatt a termelést ténylegesen végző magánszemély rendelkezési jogosultságát kell érteni a termelési eszközei (ideértve a bérelt földterületet, eszközöket is), a termelés szervezése és – a vetőmag-bértermelés, a bérnevelés, a bérhizlalás és a kihelyezett állat tartása esetének kivételével – a termelés eredményének felhasználása felett.

Őstermelői igazolvány az őstermelői tevékenységből származó bevételek nyilvántartására alkalmas, hitelesített, kormányrendelet által előírt adattartalommal, az ott meghatározott eljárási rendben kiadott, illetve érvényesített igazolvány.

Mezőgazdasági kistermelőnek az az őstermelő tekinthető, akinek az adóévben – jogszabály alapján kapott támogatás összegével csökkentett – őstermelői tevékenységből származó éves bevétele nem több 8 millió forintnál.

A mezőgazdasági őstermelő három módszer szerint állapíthatja meg a jövedelemét:

- 10 százalékos költséghányad alkalmazásával,
- tételes költségelszámolással,
- mezőgazdasági kistermelők jogosultak általányadózásra.

Fontos azonban kiemelni, hogy a mezőgazdasági őstermelőnek –függetlenül attól, hogy a jövedelmét milyen módszerrel állapítja meg – a támogatások összegével csökkentett őstermelői tevékenységből származó éves bevétele nem haladja meg a 600.000 forintot, akkor nem kell jövedelmet számolnia és ezt a bevételét nem is kell bevallania.

A mezőgazdasági őstermelő

Mezőgazdasági őstermelői tevékenységnek minősül a saját gazdaságban történő növénytermelés, ültetvénytelepítés, állattenyésztés, valamint a termékfeldolgozás is akkor, ha az saját gazdaságban történő alapanyag felhasználásával történik. Mezőgazdasági őstermelői tevékenységnek minősül továbbá a saját gazdaságban egyes mezőgazdasági termékek jogszabályba nem ütköző gyűjtése, valamint a saját tulajdonú földterületen végzett erdőgazdálkodás és a saját tulajdonú erdőterületen az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvény szerinti erdei haszonvétel keretében végzett tevékenység,

mindezekre nézve akkor, ha az előállított termék vagy a tevékenység az Szja tv. szerint felsoroltak valamelyikébe tartozik, ideértve a saját gazdaságban termelt gyümölcs felhasználásával bérfőzés keretében történő párlatkészítést (pálinkafőzést) is.

A saját gazdaságban termelt szőlőből saját gazdaságban készített szőlőmust, sűrített szőlőmust, szőlőbor értékesítése akkor számít őstermelői tevékenység bevételének, ha a magánszemély ezeket a termékeket 0,5 litert meghaladó kiszerelésben az adott évben kifizetőnek és/vagy termelői borkimérésben végső fogyasztónak értékesíti, és az értékesítésükből származó bevétel együttevve az évi 7 millió forintot nem haladja meg. Amennyiben a bevétel meghaladja a 7 millió forintot, vagy ha az értékesítés nem az előzőek szerint történik, akkor az egész bevétel nem számít az őstermelői tevékenység bevételének, e bevételre az önálló tevékenységből származó jövedelem megállapítására vonatkozó szabályokat lehet alkalmazni.

Igal és környékén – mint alapvetően Magyarország legnagyobb részén – a vállalkozásra való hajlandóság alacsony szintű.

A vállalkozásra való hajlandóság alacsony foka alapvetően négy tényezőre vezethető vissza.

1. oktatás/tájékoztatás
2. gyengének tűnő felvásárlópiac
3. munkaerőhiány
4. Az Igali Gyógyfürdő gazdasági és társadalmi hatásai

Oktatás/tájékoztatás

Az általános oktatás rendszere jelenleg nem abba az irányba mutat, hogy a vállalkozásra való hajlandóságot erősítse. Tekintve, hogy oktatásunk olyan számonkéréseken történő megfeleléseken alapszik, melyek sztandardizált válaszok megadásával oldhatók meg, kevésbé alakul ki a kreativitásra való hajlam, az innováció szükségének érzülete.

Már elemi iskolától kezdve a cél a minél kedvezőbb érdemjegy megszerzése, melyhez mindig az aktuális számonkérésen történő megfelelés szükséges. Az utóbbi években megfigyelhetőek olyan tendenciák, melyek a kreativitás és innováció fejlesztése irányába mutatnak, de a jelenleg aktív generáció még nem kapott ilyen irányú felkészítést.

Az oktatás hiányosságait lehetne folyamatos tájékoztatással pótolni. Ehhez azonban nem áll rendelkezésre a megfelelő infrastruktúra és humán erőforrás. Mindenképpen külső anyagi

és humán erőforrásra van szükség ahhoz, hogy a megfelelő tájékoztatás eljusson azokhoz a címzettekhez, akik hajlandók lennének vállalkozást indítani.

A vállalkozás indításának olyan ismert kockázatai vannak, amik általánosságban elrettentő hatásúak. A legtöbbször nem az a feladat, hogy megtaláljuk a megfelelő vállalkozási lehetőséget, hanem hogy rábeszéljük a megfelelő személyeket a vállalkozás elindítására.

Igalon legutóbb az Európa Pék Kft. jelent meg, mint újnak nevezhető vállalkozás. Mind az interjúkból, mind a lakosok megkérdezéséből az derült ki, hogy pékségre nagy szükség volt, és általános elégedettség és öröm fogadta létrejöttét. A piaci rés egyik legtipikusabb példája,

melyet a vállalkozás tökéletesen megtalált és be is töltött. Jövedelmezőség és megtérülés tekintetében majd a jövő ad választ a kérdésekre, de egyelőre ígéretes, olyan vállalkozás, melyhez hasonlóra még szükség lenne.

Gyengének tűnő felvásárlópiac

Magyarország vidéki régióiban alapvető szemlélet az, hogy a felvásárlópiacnak nincs meg az ereje ahhoz, hogy vállalkozásokat tartson el. Ez igaz lehet abból a szempontból, hogy nehéz helyhez kötött tevékenységet folytatni. Már a lakosságszám sem teszi valószínűvé azt, hogy a vállalkozás fogyasztók tekintetében, biztosan jövedelmező legyen. Ezért szoktak a helyi vállalkozások rövid idő alatt regionálissá válni. Általában több kistelepülés tart el egy kisboltot, egy gyógyszertárat, egy költöztetőcéget, vagy egy komolyabb vendéglátóipari egységet.

Feltűnően sokat beszéltek az interjúalanyok a lakosok inaktivitásáról. Jelenleg már közösségi oldalak töltik be a kommunikációs csatornák szerepét, nem valószínű, hogy ez a jövőben változni fog. A szórakoztatóipar tekintetében legaktívabb (18-35) év közötti korosztály – ideértve különösen a 25 év alattiakat – nem a szórakozóhelyeken beszélnek meg a napi eseményeket, ott vannak erre a ma már zsebben hordható kommunikációs eszközeik. Ennek

rendkívül negatív hatása van a Szent István utca és a Kaposvári utca sarkán elhelyezkedő ALSÓ Kávézó és Söröző forgalmára. Az ALSÓ forgalma látványosan visszaesett az utóbbi években, régebben komoly közösségi programok helyszíne volt. Az interjú során kiderült, hogy például alkalmazott felvételének a tulajdonos egyáltalán nem látja esélyét, és a fiatal generáció érdektelensége nem fog változni a közeljövőben.

Eltérő jelenségeket tapasztalunk azonban a vendéglátáson kívüli igények tekintetében. Az új pékség például kivétel nélkül kedvező fogadtatásban részesült, de negatív reakciót váltott ki a bankfiók, vagy a gyógyszertár korlátozott nyitva tartása is. Hétvégén például a családostok, vagy betegek nem tudják beszerezni a szükséges gyógyszereiket, itt például kétség kívül kielégítetlen piaci igény realizálható. Ráadásul a gyógyszertárat üzemeltető Igali Thermál Patika Szolgáltató Kereskedelmi és Betéti Társaság 2019. november 11-i céginformációs adatbázis alapján végelszámolás alatt áll, ami azt jelenti, hogy jó eséllyel ez a szolgáltatás a továbbiakban Igalon nem lesz elérhető, amennyiben az azonos tulajdonosi körrel rendelkező Balatonlellén bejegyzett Aeskulap Bt. a szolgáltatást nem viszi tovább.

További érdekesség, hogy a fiatal (15-25 év közötti) korosztály az interjúk tanulságai alapján jelen van a városban, csak nincs az érdeklődési körük megcélozva.

Munkaerőhiány

A munkaerőhiány problémája mostanra már Magyarország minden régiójában közvetlenül érzékelhető. Még a szaktudást nem igénylő feladatokra sem találni megfelelő szakembert, a szakképzettséget igénylő munkák elvégzése olykor már megoldhatatlan akadályokba ütközik.

A munkaerőhiány kialakulásának sok oka van, de ebben a fejezetben a hatásait vizsgáljuk.

A munkaerőhiány következtében az élőmunka értéke jelentősen megnőtt. Egyszerűen kifejezve, aki dolgozni akar, tud dolgozni, és kiváló alkupozícióban van. Amennyiben tehát egy dolgozni vágyó helyben marad, valószínűleg elegendő lesz a bére arra, hogy kényelmes életminőséget biztosítson magának. Természetesen ilyenkor nem érdemes vizsgálni a pedagógusokat, illetve a – sajnálatos módon – általában alulfizetett hivatásokat, mert azok esetében a pályán maradás általában nem gazdasági, sokkal inkább érzelmi elhatározás szokott lenni. A munkaerőhiány következtében tehát könnyű alkalmazottként elhelyezkedni, az emberek általában nem kényszerülnek az alternatív megoldásokra, vállalkozás indítására.

Az Igali Gyógyfürdő gazdasági és társadalmi hatása

Az Igali Gyógyfürdő sok szempontból a város legnagyobb ajándéka. Folyamatos profitáló piaci alapú vállalkozásként évről évre nő a forgalma, nem csak az ország minden részéről, hanem Európából is számottevő turista érkezik, mely serkenti a helyi vendéglátás minden területét. 2012-ben komoly felújításon esett át a fürdő azzal, hogy mára egyöntetű vélemény, hogy elérte kapacitása határát, újabb bővítésre lenne szükség.

Az Önkormányzat saját cégen keresztül szervezi a fürdővel kapcsolatos számos tevékenységét, minden területen igyekszik felhívni a figyelmet erre a rendkívül népszerű üdülési tevékenységre. Igal rendelkezik az ország egyik legjobb minőségű gyógyvizével, így gyógyító hatása egyre ismertebbé válik a gyógyvizek kedvelőinek tudatában.

A fürdő a legszembetűnőbb megnyilvánulása a munkaerő felszívódásnak. Tekintettel arra, hogy nem csak a fürdő, hanem a fürdő köré csoportosult vendéglátóhelyek és szálláshely szolgáltatások munkalehetőségeket kínálnak, már ezeknek is komoly problémát jelent a

munkaerőhiány. Ennek az a paradox eredménye, hogy a város legjövedelmezőbb területe nem növeli a vállalkozási hajlandóságot, mert gyakorlatilag korlátlan munkaerő felvevő ereje van a régió adottságaihoz képest.

Közgazdasági kitekintés

Általánosan elfogadott közgazdasági tétel, hogy egy sikeres vállalkozáshoz három feltétel szükséges:

1. Megfelelő kezdőtőke – anyagi erőforrás

2. Szakértelem – megfelelő munkaerő
3. Megfelelő piaci környezet – felvásárló piac

Korábbi fejezetekből látható, hogy leginkább a szakértelem hiányzik. Látható, hogy a felvásárló piac éhes a helyi vállalkozásokra, de még a gazdasági környezet erősödése közben sem akarnak igazán megjelenni.

Az anyagi erőforrások különböző vállalkozást segítő állami forrásokból elérhetőek lennének, de ahhoz megfelelő tájékozottság szükséges.

Látható tehát, hogy a három tényezőtől a szakértelem hiánya jelenti a problémát, melyet megint csak tájékoztatással, képzési programokkal lehet javítani.

Álláspontunk szerint kiemelten hasznos lenne, ha a lakosok tájékozódna a vállalkozás előnyeiről, különös tekintettel az egyéni vállalkozásokra. Az ún. KATA kedvező adózási lehetőséget nyújt erre, és mivel „tennivaló” bőven akadna, érdemes lenne a vállalkozási kedv felébresztését követően a közvetlen pénzügyi rendszerről is tájékoztatást nyújtani.

Összefoglalva elmondható, hogy a vállalkozásra vonatkozó kedv, hajlam nem csak Magyarország legnagyobb részén, de Igal és környékén is alacsony. Ezáltal mezőgazdasági őstermelői tevékenységet is kevesen kezdenek el annak ellenére, hogy ennek rendkívül kedvező adózási és foglalkoztatással kapcsolatos előnyei vannak.

Civil szervezetek

A civil szervezeteket tekinthetjük a kisebb települések, városok olyan mozgató rugójának, melyek alkalmasak arra, hogy megmozgassák a lakosságot, megteremtsék a közösségi életet.

Kiemelten fontosnak tekinthetők a civil szervezetek, és érdemes minél jobban szem előtt tartani, melyben kardinális szerepe van a marketingnek és a rendszeres megjelenésnek.

Igal Város honlapján egy civil szervezetet találunk, az Igali Önkéntes Tűzoltó egyesületet.

Igali Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Az Igali Önkéntes Tűzoltó Testület 1891-ben alakult, és azóta is folyamatosan működik. Az 1970-es években a Tanács Rendszer idején a környező települések, mint Somogyszil, Kacsok, Magyaratád és Ráksi testületei beleolvadtak az igaliba és egyesületté alakultak. Az egyesület nagy segítséget nyújt a hivatásos tűzoltóknak, mivel Igal és környéke az úgynevezett fehér foltban helyezkedik el, ahová leghamarabb csak fél óra elteltével érnek ki a hivatásos

tűzoltók. Egyesület működésére tehát nagy szükség van. Az Egyesület anyagi lehetőségei korlátozottak, de eszközparkját igyekszik fejleszteni.

Együtt Igal Városért Egyesület

Sajnos a honlapon nem találunk rá, pedig jelentős közösségi tevékenységet végez. Rendezvényeket és egyéb közösségi tevékenységeket szerveznek, facebook oldaluk aktív, tevékenységük figyelemmel kísérhető.

Közhiteles nyilvántartásuk alapján az alábbi tevékenységet látják el:

Az egyesület önkéntesen létrehozott, érdekvédelmi és érdekképviselői szervezet, amelynek kiemelt célja:

- Az emberi értékek védelme.
- A család, az anyai szerep és egyéb női értékek elismerése, és elismertetése.
- A városban élő, aktív társadalmi tevékenységet önkéntesen végzők munkájának megismerése, elismerése és támogatása.
- Népi értékeink felkutatása, megőrzése, megmutatása.
- Hagyományok életre keltése, felidézése, ápolása, tovább adása a fiatalabb generációknak.
- A testi, lelki egészséges életmódra nevelés, ebben való tevékeny részvétel.
- A természeti és épített környezet védelme.
- Kapcsolatokat épít itthon és országhatáron túl, hasonló civil szervezetekkel.

Az Egyesület régóta tevékenyen működik, de sajnos a fiatalok megmozgatása nem mindig sikerül hatékonyan.

Alapvetően az Együtt Igal Városért Egyesület kiválóan hasznosítja az egyesületek előnyeit. A kisebb városok, települések életét ilyen egyesületek tudják a leginkább felpezsdíteni.

Lehetőségként merül még fel az Alapítvány, és a Civil Társaság alapítása is, de – különösen Igalon – az egyesület alapítása a legjobb megoldás. Látni kell azonban, hogy egyesülethez is legalább 10 tag szükséges, így nehéz a folyamatos érdeklődést fenntartani, különösen úgy, hogy állandó tényező a kivándorlás, és a fiatal generáció hiánya.

Civil szervezetek általánosságban

A civil szervezetek előnyeit és hátrányait az alábbi táblázatban foglaltuk össze.

	Előny	Hátrány
Egyesület	• A céloknak és a működési területnek „csak” az Alaptörvény és a törvényesség szab határt • Korlátlan a létszám • Teljes szabadság a működés, a szervezeti felépítés terén • Közhasznú minősítés kérhető, ebben az esetben a szervezetet és a támogatókat különböző adókedvezmények illetik meg • Egy jól működő egyesületben minden tag azonosulni tud a szervezettel és ezzel a feladatok, célok jól és hatékonyan megvalósíthatók • A tagok valóban döntési helyzetben vannak, beleszólásuk az ügyekbe ténylegesen érdemi • Az alapszabály, célok, tevékenységek szabadon módosíthatók, változtathatók	• A demokrácia drága dolog, tehát a legfőbb szerv összehívása, mint a törvényes működés egyik garanciája költséges lehet, például nagy létszám esetén terembérlet, döntési anyagok előkészítésének költsége stb. • A döntést a szavazati arányok miatt lényegében csak konszenzussal lehet meghozni (egy fő egy szavazat) • A demokratikus működés biztosítása nem egyszer nehézkes, például megismételt közgyűlés elnökség határozatképtelensége stb. • A kezdeti lelkesedés után, ha érdektelenség következik be, nagyon megnehezül a működés
Alapítvány	• egy jól megválasztott kezelő szerv (pl. kuratórium) hatékonyan tudja működtetni	• ha az alapító nem együttműködő, gyakorlatilag

	• jól megválasztott kuratóriumi létszámmal a kuratórium könnyen összehívható és döntésképes (akár egy fő is elég lehet) • széles lehet a működési területe (szinte bármely közösségi intézmény, de akár egy személy támogatására is létrehozható) • amennyiben a közhasznú minősítést is megszerzi, adókedvezményre jogosító igazolást adhat ki a támogatónak, és maga is különböző kedvezményekben részesülhet • jó a társadalmi elfogadottsága	nem lehet módosítani az alapító okiratot • az alapító nem vehet részt befolyásoló, aktív tevékeny módon az alapítvány működésében, tehát ha ő lenne a tevékenység motorja, nem célszerű, hogy ő legyen az alapító • nem módosítható az alapítvány célja utólag
Civil társaság	• Könnyen létrehozható, nem igényel bírósági, hatósági bejegyzést, regisztrációt • Már két ember is létrehozhatja • Ad hoc létrehozás, működés	• nem jogi személy • A jogi személyiség hiányából következően a tagok vagyoni felelőssége egyetemleges. • Nem kaphat támogatást, kedvezményeket, nem tud pályázni

Lehetőségek elemzése

A magyarországi városhálózat jelentősen különbözik a nyugat-európaiktól. Nagy-Budapest már a 20. század elején az ország népességének 18%-át tömörítette; ilyen mértékű népességkoncentráció egyedülálló volt a korabeli Európában. Azóta több decentralizációs politika is megfogalmazódott, pl. a vidéki nagyvárosok (Miskolc, Debrecen, Szeged, Pécs, Győr) 50-es évekbeli iparosításával, azonban az ország a mai napig megőrizte monocentrikus jellegét. Dominanciáját hazánkban a regionális központok nem tudják ellensúlyozni. Hiányoznak – a főváros és agglomerációja kivételével – a metropolisz térségek. A nagyvárosok,

fejlettségüket tekintve szigetszerűen emelkednek ki környezetükből, mint térségük fejlődésének központjai, és a gazdasági technológiai innovációs eredmények terjedéséhez „steppingstone”-ként szolgálnak.

Tekintve, hogy Igal népessége 2017-es adat alapján 1304 fő, nem tartozik bele abba a kategóriába, amely „szigetként” funkcionálhatna. Ennek megfelelően figyelembe veendő, hogy Kaposvár 25 km-re van (27 perc autóval, Körülbelül 1 óra tömegközlekedéssel), míg Siófok 54,6 km (47 perc autóval, körülbelül 2 óra tömegközlekedéssel). Ez azt jelenti, hogy mindkét város elérhető 1 órán belül autóval.

Ez azért fontos, mert Siófok 25468 lakossal, Kaposvár pedig 64280 lakossal rendelkezik. 1990-ben Magyarországon azok a városok kapták meg e megyeszékhely jogosultságot, amelyek 50 ezer főnél több lakossal rendelkeztek. Akkoriban az 50 ezer főt tekintették olyan népességszámnak, ahol érdemes központosított hivatalokat létrehozni, így volt népességfelszívó ereje. Esetünkben Kaposvár helyzete egyértelmű. Siófok népessége ugyan nem éri el az 50 ezer főt, de balatoni városként a nyári szezonban betöltött szerepe vitathatatlan. Mostanra az információ gyakorlatilag korlátlanul terjed, így elmondható, hogy Igal közelében két olyan város is található, amely mind munkalehetőség, mind szórakozás vagy kikapcsolódás tekintetében alternatívát jelent népesség számára. Ebből a szempontból irreleváns, hogy az illető Igal lakosa-e, a lényeg, hogy hol aktív, hol dolgozik.

Fontos megjegyezni, hogy a fenti elemzésbe korábban már többször tárgyalt elvándorlás tendenciája nem került beszámításra.

Siófok és Kaposvár között jelenleg a legrövidebb útvonal Igalon keresztül vezet, ez ellensúlyozza a két város „elszívó” erejét. Ennek megfelelően helytálló az a tétel, hogy amennyiben Igal legalább olyan alternatívát nyújt munkalehetőség terén, mint Siófok és Kaposvár, akár a munkaerő onnan is beáramolhat Igalba. Erre egyébként látunk példát, különösen az Igali Gyógyfürdő esetében. Ebből sokadszorra arra lehet következtetni, hogy a legnagyobb lehetőséget a település számára a fürdő jelenti még akkor is, ha – különösen a mélyinterjúk során – azt is látni kell, hogy a fürdőnek vannak negatív hatásai a város egyéb, nem frekvenciált részein.

Igal gyógyfürdő lehetőségei

A 651 méter mélységből feltörő 81°C-os csodálatos gyógyhatással rendelkező gyógyvíz, amely rendkívül magas, 10 358 mg/liter oldottásványianyagot tartalmaz, már több mint 50 éve Európa legjobbjai közt van számon tartva.

Összehasonlításképpen érdemes tudni, hogy jelen tanulmány készítésekor például a Miskolctapolcai Barlangfürdő gyógyvize csak 29,4 fokos, a kellemes fürdőélmény érdekében fűteni kell. Ennek ellenére – különösen Magyarországon – sokkal többen hallottak a barlangfürdőről, mint a kivételes minőségű gyógyvizet kínáló Igali Gyógyfürdőről.

E fenti jelenség sajnos sokszor visszaköszön. A Wellness Tips weboldalon (<https://www.wellnesstips.hu/gyogyfurdok>) nem találjuk meg az Igali Gyógyfürdőt, úgy, hogy közben az egyik legkiválóbb vízminőséggel rendelkezik az egész országban.

Összességében tehát elmondható, hogy az Igali Gyógyfürdő jelenleg az egyik gazdasági motorja a térségnek, kapacitása határán működik, de még mindig nem jut el eléggé a célközönséghez. Első nagy lehetőség tehát a marketing terület fejlesztésében érhető tetten.

Világos, hogy újabb 2012-es évhez hasonló átfogó bővítésre van szükség. A fürdő ugyan igazi gazdasági sikertörténet, de – tekintve, hogy már most a kapacitása határán működik – nyilvánvalóan óriási lehetőségek nyílnának egy újabb jelentős bővítés, modernizálás esetén.

Marketing

Igal város Önkormányzatának meglehetősen korszerű honlapja van. Ennél nagyobb városok, községek honlapjai sem rendelkeznek általában ilyen felhasználóbarát, böngészési élményt is nyújtó weboldallal. (<http://www.igal.hu/Kezdolap>)

Az oldalon külön menüpontokban értesülhetünk a hírekről, intézményekről, turizmusról, programokról, valamint a fürdőről. Az intézmények menüpontban találjuk meg a helyi civil szervezeteket, valamint a vállalkozásokat, társaságokat. Sajnos ezek az információk hiányosak, vagyis nem lehet megtalálni minden igali céget, vagy civil szervezetet. Sport almenüben például egyáltalán nincs feltöltött tartalom.

A vendéglátóhelyek korlátozottan elérhetők a honlapon, nincs feltüntetve az összes. A programok menüpontban csak a fürdővel kapcsolatos programok kerültek feltüntetésre.

Első lépésként a honlap aktualizálásával kiszélesedne a helyi vállalkozások megjelenési köre. Erre az egyébként eleve jó megjelenésű, tetszetős és felhasználóbarát honlap jó lehetőséget kínál. A honlap annyira korszerű, hogy amennyiben a keresőprogramok

többször kalauzolnák rá a böngészőket, növekedne a látogatók száma, többen fordulnának meg Igalon. Erre az álláslehetőségektől az események promótálásáig, vagy akár a városban rejlő lehetőségek ismertetéséig, nyílt napok, tájékoztatások szervezéséig minden beleférne. Ez alacsony költségráfordítással azonnal mérhető eredményeket produkálna azzal, hogy a keresőprogramok ilyen típusú szolgáltatásai bármikor lemondhatók, így nem megfelelő eredményesség esetén a veszteség elhanyagolható lenne.

Az Önkormányzat – különösen a városi cím elnyerése óta – gyakorlattal rendelkezik pályázatok benyújtásában, lebonyolításában. Ennek a tevékenységnek lehetne egy kiegészítése a marketing intenzívebb monitorozása, akár egy esetleges együttműködési megállapodás formájában.

Oktatás, képzés, konferencia

Jelen fejezetben kifejtettük, hogy Igal két alapvetően központinak tekinthető város között helyezkedik el. Ezen felül minőségi gyógyvizével kiváló kikapcsolódási lehetőséget kínál. A megközelítése nem ütközik nehézségekbe, és a parkolás sem okoz problémát. Ideális környezet „vidéki” oktatások, konferenciák, üzleti találkozók lebonyolítására.

Jelenleg Igalon 17 szálláshely található, ezek közül a Thermál Panzió Igal nyújtja a legmagasabb szintű szolgáltatást, aminek csak 30 fő befogadására alkalmas a kapacitása. A Napsugár Panzió 25, a Várong Panzió már csak 16 férőhelyjel rendelkezik, ráadásul ezek

– talán egy kivétellel² – egyike sem tudja ellátni a klasszikus „hotel” funkciókat. Látható, hogy a város egyelőre nincs felkészülve arra, hogy üzleti célú rekreációs központ legyen. A fürdőszolgáltatást együtt kellene fejleszteni a szálláshelyekkel, amely hosszú távú, lassan megtérülő beruházások sorozatát teszi szükségessé. Ehhez a leginkább olyan szellemi tőke szükséges, amely identitástudata Igalhoz, vagy annak környékéhez köthető, illetve amelyik elkötelezett a gyógyvizek elérhetővé tételének ügyében. A fiatal szellemi tőke megmaradása eredményezheti a gyógyfürdő fejlesztésért tenni vágyók táborának bővülését is.

Igal Város 2017. decemberében elkészített területfejlesztési stratégiája rámutat a szálláshely szolgáltatás fejlesztésének szükségességére, mely természetesen maga után vonja a fürdő bővítésének aktualitását is.

A turizmus jelentős mértékben járul hozzá Magyarországon a gazdaság élénkítéséhez és a munkahelyteremtéshez. A KSH szatellit számla adatai szerint a turizmus gazdasághoz való közvetlen hozzájárulása a GDP 6,8%-a, a közvetett hatásokat is magába foglaló hozzájárulás pedig a GDP 10,7%-a. A turisztikai ágazatokban betöltött állások száma 428 ezer fő, a munkahelyek 10,0%-át a turizmus generálta közvetlenül, a közvetlen és közvetett hatásokat összesítve pedig a nemzetgazdasági foglalkoztatottság 13,2%-át adja a turizmus.

A turizmus teljesítménye 2010 óta évről évre rekordokat dönt Magyarországon, a 2018-as év pedig minden idők legjobb turisztikai éve volt. Az év során a kereskedelmi szálláshelyet igénybe vevő vendégek száma 12,5 millió fő, az általuk eltöltött vendégéjszakák száma 30,9

² Thermal Hotel Igal

millió éjszaka volt. A 2018-ban regisztrált vendégéjszakák száma a 2010-ben mért adatokhoz képest összesen 58,1%-kal emelkedett, ami a belföldi 57,0%-os és a külföldi 59,2%-os növekedésnek köszönhető. 2018-ban a kereskedelmi szálláshelyek bruttó szállásdíj bevételei 300,9 milliárd forintot tettek ki, a vendégéjszakáknál is dinamikusabban nőttek (+8,3% 2017-hez képest). A kereskedelmi szálláshelyek összes szállásdíj bevételének 88,4% szállodákban keletkezett

A szállásdíj bevételek mellett 2018-ban a kereskedelmi szálláshelyek bruttó 121,0 milliárd forint vendéglátásból és további 88,3 milliárd forint egyéb szolgáltatásból származó bevételt realizáltak. Így a kereskedelmi szálláshelyeken összesen több mint 510,2 milliárd forint bruttó bevétel keletkezett. 2010-hez képest a szállásdíj bevételek terén 132,3%-os növekedés figyelhető meg. A külföldiek 133,1%-kal, a belföldiek pedig 130,9%-kal többet költöttek szállásdíjra.³

A turizmusban tehát még mindig iszonyú potenciál van. Igal könnyen megközelíthető két fontosabb térségi központból is, ezért álláspontunk szerint az üzleti jellegű találkozók, kikapcsolódással vegyes konferenciák központja középtávón lehetne akár Igal is. Kérdés azonban az, hogy miként lehet a fejlesztésekre megfelelő forrást szerezni.

Régió fejlesztésére vonatkozó intézkedési javaslat

Mindenekelőtt azt fontos meglátni, hogy Igal egyik legnagyobb kihívása mellyel szembe kell néznie, az a városiasodás kérdése. Ez többes terhet helyez nem csak az önkormányzatra, de a lakosságra is. Egy városnak a régió vezető szerepét kell betöltenie, szívóhatásúnak kell lennie a környék fiatalságát és munkaerejét tekintve. A városra jellemző piaci környezetet kell megteremteni, ami elvárja az egészséges versenyzádkodást.

³ Magyar Turisztikai Ügynökség - Tudás és innováció – A turizmus számokban

Kiemelendő példa a vállalkozások terén az Európa Pék Kft. szerepvállalása, és ez az amit más iparágakban is meg kell teremteni. Egy városnak dinamikusan kell fejlődnie melynek a legjellemzőbb mutatói nem csak gazdasági számokban, hanem demográfiai adatokban is meg kell testesülnie. A következő hatékonysági mutatók (KPI-ok) kielégítése mentén kell Igalnak pozícionálnia magát:

- Népességnövekedés
- Fiatalok számára vonzó lehetőségek kialakítása (család, munka, oktatás)
- Versenyhelyzetek a piacgazdaságban
- Oktatási helyzet javulása (oktatásban dolgozók számának drasztikus növelése, középiskola megalapítása)
- Ipari park megvalósításának lehetősége
- Mezőgazdasági fejlesztések (mintagazdaságok kialakítása)
- A fürdő és kapcsolódó szolgáltatások bővítése (több férőhelyes szálláshelyek, kapacitás bővítés)
- Községi terek és események célzott megvalósítása
- Területi bővülés és teljes infrastruktúra megújítása (kiemelten az úthálózatokra)

A városi vonzásnak és központosító hatásnak meg kell nyilvánulnia abban, hogy a lakosság (és ebbe beleértve a környező településeket is) több lehetőség közül választhat. Nem csak a gyógyszerterát tekintve, vagy a vegyesboltot; hanem minden iparágban meg kell jelennie a változatosságnak. Ez tudja várossá tenni a várost. Ezek mellett az első lépésekként kell megvalósítani legalább egy bank állandó jelenlétét Igalon, a Dél- Dunántúli Takaréokban nem tartozik a lakosság körében általánosságban igénybe vett pénzintézetek közé (ma már egy város sem képzelhető el közismert bank jelenléte nélkül).

Igal és környékére is jellemző, mint ahogy országosan mindenhol az oktatás általános problémája az országos méretű tanító- és tanárihiány. Ma már szakágak kerülnek összevonásra, mert nincsenek elérhető szaktanárok (a szakág összevonás mellett iskolai összevonások is történnek a vidéki településeken). Ez nagyon érezhető volt és az is a mai napig, mivel az Igal környéki településeken számos iskolát vontak össze és lett Igal a központ. A közösségépítés szempontjából elengedhetetlen a fiatalok „helyben tartása”, tehát egy középiskola erős mozgatórugó tudna lenni már középtávon is Igalon.

Egy-egy multinacionális lánc megjelenése további munkahelyeket tudna teremteni, és nem elfelejtve potenciális növekedést a vonzáskörzetekben. Ez egyfajta központosítást tudna eredményezni, optimalizálva a vásárlási trendeket (a térségből nem Kaposvárra, vagy Balaton partjára járnának, így csökkentve az utazási költségeket is és extra bevételeket generálna Igal számára).

A városiasodással és a régió támogatása érdekében a szociális érzékenységnek is növekednie kell. Ennek alapjai már rendelkezésre állnak, az igali Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat révén. De az Ő helyzetüket is jellemzi, hogy ma már a legtöbben szakképesítés nélkül, vagy csak átmeneti jelleggel maradnak a szakmában. Nagyon erősen jellemzi a „kiöregedés”,

ezért a társadalmi gondoskodás érdekében elengedhetetlen ennek a területnek is a fejlesztése.

Régió rövidtávú lehetősége – az üzleti turizmus

Eddigi vizsgálódásaink alapja olyan hosszú távú elképzelések voltak, melyek kifejezetten hosszú távra vonatkozó terveken alapultak. Ezekhez nem csak évtizedes, következetes tervezés, és stratégia szükséges, hanem sok esetben külső pénzügyi forrás is, mely sok terv tekintetében a teljes infrastrukturális feltételrendszer megalapozásához szükséges. Az Igal Város Önkormányzata által megrendelt ún. Integrált Településfejlesztési Stratégia (lásd: később) is hosszú távú elképzelésekkel számol, a tervanyag nélkülözi a „gyors”, 1-2, de maximum 3-5 éven belül megvalósítható intézkedési terveket, melyek minimális külső támogatással, vagy akár támogatás nélkül is megvalósíthatók. Jelen fejezetben bemutatott konkrét intézkedési terv, akár a 2020-as évben megindítható üzleti tervként is felhasználható, melynek megvalósítására az Önkormányzatnak reális lehetősége van.

A régió fejlesztése minden vizsgálódásnak az alap célkitűzése. A korábban már ismertetett tendenciák arra mutatnak rá, hogy egy ilyen méretű város fejlődését jelenleg szinte

valamennyi makrogazdasági folyamat nehezíti. Fontos, hogy ezekkel a folyamatokkal tisztában legyünk, és sok esetben nem a klasszikus lépéseket kell megtenni, hanem alkalmazkodni kell az aktuális változásokhoz. Az intézkedési tervnek rövid távú, költséghatékony lépéseket kell tartalmaznia, amelyek viszonylag rövid időközi mérföldkövekből állnak, így az irány könnyen és gyorsan változtatható, tekintve, hogy a világ is gyorsan és sokszor igen váratlanul változik. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy ne legyen egy célkitűzés, amely viszont már lehet távoli, és jelenleg nehezen elérhető, de a kis, akár negyedévente váltakozó irányok mindig ezt a célkitűzést tekintik alapnak, az aktuális döntések irányát a végső cél határozza meg.

Ennek lényegét az alábbiakban részletesen bemutatjuk.

Összefüggés az Integrált Településfejlesztési Stratégiával

Igal Város Önkormányzata 2017. december 18. napján hivatalosan véleményezésre alkalmasnak találta MKM-Multilateral Kft. – DRO Studio Szolgáltató és Tanácsadó Bt. konzorcium által elkészített „Igal Város Településfejlesztési Konceptiója és Integrált Településfejlesztési Stratégiáját” (A továbbiakban: ITS)

Az ITS részletesen elemzi a város gazdasági, szociális és infrastrukturális állapotát. A koncepció általában 2015-ös adatokkal dolgozik (néhányszor 2011-ig nyúlik vissza), és egészen 2025-ig tervez. Részletessége és pontossága világos képet mutat a 2017-es állapotokról. Alapvetően hosszú távú elképzeléseket céloz meg, nagy hangsúlyt fektet a turizmus fejlesztésére. Megvalósításához komolya anyagi erőforrásokra van szükség, melynek elhanyagolható hányadát jelenti az Önkormányzat saját forrása. Elmondható, hogy szinte csak állami hozzájárulással és – legnagyobb részben – Európai Unió forrásból lehet a koncepciót pontosan megvalósítani. A turizmus fellendülését – jelen tanulmánnyal összhangban – szintén fürdő és a szálláshelyek fejlesztésével látja elérhetőnek, mellyel párhuzamosan a helyi infrastruktúrát (településkép, környezetjavítás) is fejleszteni kívánja. Összességében tehát egy majdnem évtizedes, részletes és rendkívül optimista trendekkel számoló fejlesztési koncepcióról van szó.⁴

Az ITS alapja, hogy amennyiben 2018-tól fogva Igal részletesen követi a stratégiát, rendelkezésre állnak a források, akkor 2025, 2030, vagy 2035-ig az alábbi célok érhetők el:

a) Társadalom:

1. A lakónépesség növekedése a 2011. évi népszámláláshoz képest (1366 fő) 2031-ig legalább 20 %-kal, 1640 főre növekszik.

⁴ Idézve Igal Város Településfejlesztési Konceptiója és Integrált Településfejlesztési Stratégiájából

2. A felsőfokú végzettségűek aránya a 25 év fölötti lakosságon belül 2031-ig legalább 30 %-kal, a 2011. évi 11,8 %-ról (112 fő) a megnövekedett lakosságon belül képest 15,3 %-ra (250 fő) növekszik.
3. A 0-14 éves és a 65-x éves lakosság aránya a 2011. évi 0,7-ről 2031-re növekedjen legalább 1,0-re.

b) Gazdaság:

1. A működő vállalkozások száma a 2015. évi 72-ről 2025-re növekedjen legalább 100-ra, ebből a társas vállalkozásoké bővüljön a 2015. évi 28-ról legalább 50-re.
2. A kereskedelmi és üzleti célú egyéb szállásférőhelyek száma a 2015. évi 1134-ről 2025-re nőjön legalább 1500-ra, ezen belül a kereskedelmi célúaké 442-ről legalább 600-ra.
3. A szállásférőhely-kihasználtság tekintetében az a cél, hogy az egy szállásférőhelyre jutó vendégéjszakák száma (azaz a férőhelyek kihasználtsága) a 2015.évi 27-ről legalább 50-re növekedjen. Ez 1500 férőhely esetében összesen legalább 75.000 vendégéjszakát jelent a 2015-ös 30.643-hoz képest, ami az jelenleg jellemző mintegy 180.000 fős évi fürdőlátogató számot – a szállásférőhelyet igénybe nem vevők szinten maradásával számolva – 220.000 fő köré emelheti. Ez csak az üdülőhelyi díjakkal számolva több mint 20 milliós bevételnövelést eredményez majd évente az önkormányzat számára.

c) Környezet:

1. Az Európai Klímacsomagnak megfelelően 2030-ig legalább 40 %-kal indokolt csökkenteni a település egészének energiafelhasználását, a Polgármesterek Szövetsége európai szintű irányelveinek megfelelően. Ezen belül teljesen megújuló energiahasználatra kell átállítani a város közintézményeit, és szervezési támogatást kell nyújtani a magángazdasági és lakossági szereplőknek a megtakarításból való energiamegtakarítás harmadik feles finanszírozásához.
2. Legalább 30 %-kal indokolt növelni a város gondozott zöldterületeit a 2015-ös 82 636 m² állapothoz képest, ide nem értve az útkísérő vízelvezető árkok vízelnyelő, természetes növényburkolatát, illetve további ilyenek kialakítását.

A fenti impresszív célkitűzések Magyarország és Igal 2017-es állapotának megfelelően készültek, melyek jobb híján főként 2015-ös vagy korábbi adatokra építenek. Akkor Magyarországon épp megindult a gazdasági fellendülés, és nem volt teljesen világos, milyen kihívásokkal kell majd szembe nézni 2020-ra. Mostanra világos, hogy a legnagyobb kihívást a folyamatosan súlyosbodó munkaerőhiány jelenti. Ezek alapján nem csak az a probléma, hogy

egy adott projekthez nem áll rendelkezésre megfelelő anyagi forrás, hanem az is, hogy nincs humán-erőforrás, aki végigvigye.

Az ITS alapján és annak ismeretében jelen tanulmánynak két célja nem lehet:

1. Nem az ITS kritikai értékelés a feladat,
2. nem fogalmazhat meg olyan hosszú távú elképzeléseket, mint az ITS, tekintve, hogy azok jól felépített, világos célok, és az ITS nyilvánvalóan hasznos, előremutató, jól felépített célkitűzéseket tartalmaz.

Célunk tehát, hogy rövid távú (3-5 éves), lényegében a közeljövőben bármikor elkezdhető, mérsékelt anyagi erőforrásból megvalósítható, inkább együttműködést megkövetelő, korlátozott humán-erőforrással is elvégezhető intézkedési tervet foglazzunk meg, központba helyezve a munkaerőhiány, és a vállalkozások – nem a vállalkozók – hiányát.

A koncepció hangsúlyozza, hogy a „koncepció megvalósítása, a turizmus fellendítése éppúgy, mint a befektetői akvizíció a jelenleginél nagyobb szervezeti és humán erőforrások megteremtését teszi szükségessé”.

Az Önkormányzat szűkös anyagi erőforrásait lokális együttműködési megállapodásokkal lehetséges ellensúlyozni. Az ITS többször kitér arra, hogy oktatással lehet vállalkozásokat megteremtését biztosító környezetet teremteni. Előreláthatóan a munkaerőhiány az elkövetkezendő években nem fog enyhülni. Ennek megfelelően az aktív – már dolgozó – korosztály felé szükséges támogató intézkedéseket tenni oktatások, tájékoztatások, workshopok útján. A cél a hatékonyság növelése, a vállalkozóterv megteremtése, és a térség gazdasági aktivitását előremozdító szerepek erősítése, támogatása.

Fontos látni, hogy Igal jelenleg nem képes megfelelni egy modern turisztikai központ elvárásainak. Ellenben tényszerű, hogy adott egy kiváló vízminőséggel rendelkező fürdő, kisebb befogadóképességű szálláshelyek, és megfelelő színvonalú vendéglátóhelyek. Az alábbi pontokból álló oktatási program álláspontunk szerint végigvihető lenne:

1. Megfelelő célközönség összegyűjtése (10-20 fő), akik nyitottak a fejlődésre, akár célirányos elképzelésük van vállalkozás indításáról

Ez a lépés a program legnehezebb része, melyhez intenzív marketing tevékenység szükséges. Nem lehet a program teljesen ingyenes, mert akkor nagy az esélye a távolmaradásnak, illetve ténylegesen olyan résztvevőkre van szükség, akik az önfejlesztést komolyan gondolják.

2. Megfelelő oktató/oktatók felkeresése

Ez a program legköltségesebb része. Nem csak személyiségfejlesztésre van szükség, fontos, hogy az oktatás kiterjedjen a cégalapításra, az egyéni vállalkozás megindítására, az adójogi szabályokra, a buktatókra, és általában képbe kerüljön a fogalmakkal és eljárásrenddel az is, aki ezeken a területeken még soha nem fordult meg, soha nem tevékenykedett. A megfelelő oktató alkalmazása komoly – előre látható – programszervezést, és anyagi ráfordítást igényel.

3. Együttműködés kialakítása a vendéglátóhelyekkel, szállásadókkal, fürdővel

Igal a művelődés ház révén rendelkezik megfelelő nagyságú közösségi térrel egy oktatás lebonyolításához. Ez azt jelenti, hogy gyakorlatilag bármilyen tevékenység ellátható ott akár klasszikus előadások, kivetítések, akár közös foglalkozások formájában. Ezeket a programokat javasoljuk több naposra szervezni. Ebben az esetben a helyi szálláshely szolgáltatókkal kedvezményes családi hangulatú ott tartózkodásról lehet megállapodni. Amennyiben több ilyen – esetlegesen – rendszeres programszervezés történik, tovább növekszik az Önkormányzat tárgyalási pozíciója.

A szálláshelyekkel történő megállapodást követően javasolt megcélózni a vendéglátóipari egységeket. Amennyiben az oktatás nem – vagy csak részben – fedezi a megjelenők fogyasztását, nyilvánvalóan impresszív bevételre lehet szert tenni. Amennyiben valamilyen esti program (táncház, karaoke stb.) keretében történik a közös vacsora, minden bizonnyal követi majd a fogyasztás.

Végül, a fürdő. Igazi különlegesség lehet, ha az oktatás csomagja tartalmaz fürdőbelépőt. Ehhez persze hosszas megelőző tárgyalásokra és részletes megállapodásokra van szükség, de a vendégek a fürdő területén biztosan fogyasztani fognak.

Fontos megjegyezni, hogy az oktatásnak van egy fontos célja. Vállalkozások megindításának ösztönzése, lehetőség szerint Igalon, de legalábbis a környéken. Egy város működését felpezsdítő vállalkozás többet ér, mint bármilyen vacsora, vagy szállás biztosítás.

Összefoglalva tehát elmondható, hogy a legnagyobb különlegesség a fürdő. A köré meg lehet kezdeni egy képzési központ felépítését, persze hangsúlyozzuk, hogy kis lépésekkel, megfontoltan érdemes gondolkodni, mert jelenleg sem Igal, sem a szálláshelyek, sem a környezet nem célpontja a turizmusnak, melynek az alábbi okai vannak:

- a) A tendencia a nagyvárosok népesedése felé mutat. Még a közeli városok is (Kaposvár, Siófok) az elvándorlás mindennapi problémájával néz szembe, pedig ott a népesség a sokszorososa Igal népességének.
- b) A szálláshelyek jelenleg panziók, vendégházak, esetleg apartmanok. Nem képesek olyan színvonalú kiszolgálást nyújtani, mint amilyenre egy vállalati elvonulás alkalmával szükség lenne.
- c) A fürdő valóban világszínvonalú gyógyvízzel rendelkezik, de egyelőre szolgáltatásai nem mérhetők egy budapesti fürdő szintjéhez. Ettől még egy fürdőbelépő kiváló kiegészítő eleme egy szakmai elvonulásnak, de önmagában a fürdő léte köré építeni egy programot egyelőre nem lehet. A fürdőt minden lehetséges fórumon meg kell jeleníteni, reklámozni kell, pályázni kell, hogy minél előbb európai uniós, költségvetési, vagy esetleg magán forrásból bővíteni lehessen kapacitását és minőségét. Lassan hazánkban is meg fog jelenni az igazi gyógyturizmus, az ezzel kapcsolatos beruházásokat minél előbb érdemes megkezdeni.

Javaslatunk tehát összességében olyan programlehetőség megteremtése, amely képzést, vendéglátást, szállást és gyógyfürdőt is tartalmaz. Ehhez nagyon pontos szervezés szükséges, mely részletes és szigorúan betartott megállapodásokat tartalmaz. Egy 15 fős vendégkör esetében kedvező feltételek érhetők el a vendéglátás, a szállás a gyógyfürdő szolgáltatásai, valamint több alkalom leszervezése esetén e képzés tekintetében is.

Az Önkormányzat erőforrásai szerencsére az utóbbi évek tapasztalatait fel tudja használni. Kis- és középvállalkozások, vagy azok csoportja között találunk olyan vállalkozásokat, amelyeknél kifejezetten fontos a hatékonyság növelése. Az emelkedő bérek és a munkaerőhiány okán csak a hatékonyság fejlesztése maradt meg járható útként. Ehhez azonban megfelelő vezetők szükségesek még akkor is, ha azok csupán 2-5 beosztottat irányítanak. Mostanra világosság vált, hogy jó vezetők nélkül elképzelhetetlen a folyamatos versenyképes teljesítmény.⁵ A versenyképesség növelése egyébként is Magyarország legfontosabb kihívása lesz a következő évtizedben. A vezetőképzések jelenleg az egyik legdrágább tréningek közé tartoznak, viszont, amelyik fejlődő vállalkozás nem kezdi meg időben a személyek képzését, óhatatlanul le fog maradni. Igény tehát van a képzésre, csoportos – több napos – elvonulásra pedig a munkavállalói elégedettség

⁵ Simon Sinek – Leaders eat last (2014)

megőrzése, a lojalitás megteremtése, valamint az elvándorlás, fluktuáció megakadályozása érdekében van minden hazai ambiciózus vállalkozásnak égető szüksége.

Tekintettel Igal földrajzi elhelyezkedésére, az alábbi körülbelüli ráfordítással és költséggel egy ilyen program Igalon – akár külső forrásbevonás nélkül is – megvalósítható.

Csapatépítés Igalon

a) Humánerőforrás

Fontos megjegyezni, hogy ez a szakértelem jelenleg az Önkormányzat keretei között rendelkezésre áll, azonban a 2019-es gazdasági helyzet alapján kontrolling típusú becslést végeztünk a ráfordítás költségeinek kiszámítása érdekében.

Tevékenység	Időtartam	Szakértelem	Ráfordítás	Költség (bruttó értékek, munkabér ek) (napi 50 ezer Ft-tal számolva)
Előzetes tervezés: szálláshelyek, vendéglátás, fürdő összehangolása	10 munkanap	Rendezvény- szervezés	4 munkanap	200 000 Ft
Lebonyolítás	2 munkanap	Rendezvény- szervezés	2 munkanap	100 000 Ft
Pénzügyi elszámolás	1 munkanap	Pénzügy, számvitel	1 munkanap	100 000 Ft
Folyamatos kapcsolattartás a szolgáltatókkal	3 munkanap/ hónap	Rendezvény- szervezés, projekt- menedzsment	3 munkanap	150 000 Ft
Összesen				550 000 Ft

b) Egyéb szolgáltatások

Az alábbi kimutatás a szervezésen túli szolgáltatások bemutatása. Ezek valószínűleg megjelennek költségként, de megfelelő szervezés mellett álláspontunk szerint ebből 20-30%-os kedvezmény kialakítható.

Szolgáltatás	Mennyiség	Költség (bruttó értékek)
Szálláshely	1 éjszaka (15 fő) ⁶	247 500 Ft
Fürdő	egyszeri (15 fő)	35 250 Ft
Terembérlet ⁷	2 nap	20 000 Ft
Étkezés	1 ebéd 1 vacsora 1 reggeli 15 főre	105 000 Ft
Tréner - animátor	2 nap	250 000 Ft
Összesen		657 750 Ft

Tekintve, hogy tényleges, közvetlen költség a fenti táblázatban feltüntetett szolgáltatások tekintetében jelentkezik, egy megrendelés bruttó 657 750 Ft értékben fedezi a kiadásokat. Ez 15 főre leosztva 43 850 Ft / fő értékben megvalósítható fejenként. Ez azt jelenti, hogy minden ezen felüli bevétel már az Önkormányzat munkavállalóinak költségeit csökkenti, hozzáátve, hogy a látogatók megismerik Igalt, a fürdőt, a környezetet, így akár rendszeres megrendelői lehetnek a szolgáltatásnak.

Egy ilyen szolgáltatást akár egyszerre több vállalkozás is igénybe vehet. Akár vezetőképzés, akár önismeret, akár kommunikációs erények is fejleszthetők például ötös csoportokban. Így egy vállalkozás – 5 fő esetén – az útiköltséggel együtt is bruttó 250 000 Ft-os költségkerettel fejlesztheti munkatársai képességeit, mely a jelenlegi piaci környezetben igen kedvezőnek mondható egy 2 napos program esetében. Ha az Önkormányzat ugyanezt 300 000 Ft-tal hirdeti meg 3 vállalkozás között elosztva, ez azt jelenti, hogy minden program esetében bruttó 150 000 Ft-tal csökkenti saját költségeit. Elképzelhető az is, hogy ezt jutalom formájában beépíti a szervező(k) bérébe, így motivációt is jelenthet a dolgozók számára a tapasztalatszerzésen túl.

⁶ Thermal Hotel Igal költségeivel számolva. Ez komoly előreszervezést igényel, mert a hotel igen telített az év nagy részében, de szolgáltatásai elegendőek egy KKV által megrendelt csapatépítés/tréning érdekében lefoglalt szállás-elvárásaihoz.

⁷ Arany János Művelődési Ház. Egy tréning nem nagy helyigényű tevékenység, a művelődési házban van megfelelő helyiség. Az Önkormányzat szabadon alakíthatja a bérleti díjat.

Elegendő csak belegondolni abba, hogy milyen lehetőségek állnának rendelkezésre, ha az ITS fejlesztési tervében szereplő 100 fős négycsillagos szálló megépülne. Abban a pillanatban emelkedne a szolgáltatások színvonal, nőne a befogadóképesség, kiszélesedne a fókuszcsoporthoz, így magasabb áron, több ilyen típusú szolgáltatást lehetne biztosítani.

Összegezés

Fontos megjegyezni, hogy jelen tanulmány célja nem a 2017-es Integrált Településfejlesztési Stratégia értékelése vagy megítélése. Az ITS egy rendkívül hasznos hosszútávon felhasználható vízió, mely remekül mutatja be Igal és környéke gazdasági, társadalmi, infrastrukturális helyzetét. Jelen tanulmány az ITS-t felhasználva, rövid távon alkalmazható alternatívát kíván bemutatni, mely előszobája lehet akár többmilliárdos Európai Unió fejlesztéseknek, azzal, hogy természetesen évtizedes kitekintések formájában figyelembe vesszük a megaberuházások (1-10 milliárd Ft) megvalósításának lehetőségeit is.

Jelen fejezetben bemutatott programot, akár holnap is el lehet kezdeni. Piackutatás, marketing természetesen elengedhetetlen, de hisszük, hogy első lépésként Igal kiemelkedő gyógyvizének kell a potenciálisan fizetőképes vállalkozások köztudatába bekerülnie. A fókuszcsoporthoz⁸ olyan beszállítókat jelent, amelyek alvállalkozói olyan cégeknek, akik már a 100 fős gyógyszállóval elégednek meg, illetve elgondolkozhatnak több száz főt foglalkoztató ipari park, telephely Igal környékére történő betelepítésén is. Ez már természetesen az évtizedes terv része, de a bemutatott „kisebb csomag” alkalmas tapasztalatszerzése, gyakorlat kialakítására, a piac feltérképezésére és a tényleges tevékenység megkezdésére.

Az infrastruktúra fejlesztése szükséges, de először az azonnali lehetőségeket kell kiaknázni, majd a látogatók számának növekedése megteremti az igényt a főtér lekövezésére, vagy a temető fejlesztésére. A turisták, vagy – reméljük, egyszer – üzleti látogatók elsősorban az Európában kiemelkedő gyógyvíz hatásai miatt látogatnak Igalra, - egyelőre – másodlagos számukra a településképp. Tisztában kell lenni azzal, hogy – amint korábban már bemutattuk – a fürdőnek ilyen mód vannak „káros” hatásai a város egyéb kevésbé frekvenciált részeire, de a természetes folyamatokat nem érdemes erőszakosan befolyásolni. Igal Város életében nyilvánvalóan elsődleges a fürdő, örülni kell annak, hogy egy ilyen kivételes vízminőséggel rendelkező gyógyfürdő van a városban. A Gyógyszálló felépülését követhetné a fürdő markáns

⁸ A **fókuszcsoporthoz** egy kvalitatív kutatási módszer, melyben emberek egy csoportjával történő beszélgetés során a csoport tagjainak benyomásait, gondolatait, hiedelmeit, attitűdjeit vizsgálják bizonyos termékekkel, szolgáltatásokkal, ötletekkel stb. kapcsolatban.

bővítése, ezt követően jöhetnek a telephelyek, a magas szintű tréningek, csapatépítők, a prémiumszolgáltatások. Ez lehetne Igal 5-10 éves rövidtávú fejlődési útja.

Végszó

Igal jelenleg egy olyan kisváros, mely a köztudatban még nem lépett be a városok közé. Olyan általános problémákkal és kihívásokkal találkozik, melyek tipikusan a kistelepüléseket érintik, így mindennapi feladatait ezek a problémák jelentik. Van azonban egy olyan világszínvonalú természeti kincse, mely mind rövid, mind hosszú távon hatalmas lehetőségeket jelent a város számára. A lassan köztudatba kerülő gyógyturizmus és úgy általában a gyógyvizek jótékony hatása nyilvánvaló, és – főleg Magyarországon – még óriási tartalékokat jelent a turizmus kiaknázása tekintetében. A látogatások száma már most évről évre rekordokat dönt, úgy, hogy még a szálláshelyek szolgáltatásai messze nem érik el azt a színvonalat és árkatóriát, amely a legelőkelőbb célközönséget célozhatná meg. Az Önkormányzat felismerte ezt a lehetőséget és kapacitásához képest impresszív munkával próbálja a szolgáltatásokat reklámozni, a színvonalat fejleszteni a látogatók igényeit kielégíteni. A humán erőforrás tehát rendelkezik a megfelelő gyakorlattal, ezzel Igal sok más hasonló méretű településhez képest kiemelkedően szerencsés helyzetben van. Ennek a városnak bármilyen külső anyagi forrás – akár költségvetési, Európai Uniós, vagy magánbefektetőtől származik – multiplikátor hatást jelent, és a jelenlegi fejlődést felgyorsítja. Összességében érdemes a városba fektetni, mert Igal esetében reális a lehetőség arra, hogy nem csak Magyarország, de Közép-Európa egyik közismert turistacélpontja, a régió igazi ékköve legyen.

Források:

- Igal Város Honlapja
<http://www.igal.hu/Kezdolap>
- Központi Statisztikai Hivatal Honlapja
<https://www.ksh.hu/?lang=hu>
- Nemzeti Adó és Vámhivatal Honlapj
<https://www.nav.gov.hu/>
- Igal Város Településfejlesztési Konceptiója és Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2017
- Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

Igal és környéke gazdasági áttekintése, az őstermelés, az egyéni vállalkozások és a civil szervezetek megalapításának és működésének tükrében

<https://www.nak.hu>

- Őstermelő gazdálkodók lapja
- Simon Sinek: A jó vezetők esznek utolsónak

<http://ostermelo.com/>

- Mélyinterjúk
- Rövid interjúk
- Kérdőív